

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO PIRMININKO PAVADUOTOJOS NUTARTIS

2021 m. liepos 14 d.*

„Laikinių apsaugos priemonių taikymas – SESV 279 straipsnis – Laikinių apsaugos priemonių prašymas – ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa – *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) *Izba Dyscyplinarna* (drausmės bylų kolegija) nepriklausomumas – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 47 straipsnis – Veiksminga teisminė gynyba – Teisėjų nepriklausomumas – Teisėjų drausminė tvarka – Teisės klausimų dėl teisėjų nepriklausomumo nebuvimo nagrinėjimas – *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądów Nwyższego* (nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija) išimtinė kompetencija“

Byloje C-204/21 R

dėl 2021 m. balandžio 1 d. pateikto prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones pagal SESV 279 straipsnį

Europos Komisija, atstovaujama P. J. O. Van Nuffel ir K. Herrmann,

ieškovė,

prieš

Lenkijos Respubliką, atstovaujamą B. Majczyna,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMO PIRMININKO PAVADUOTOJA,

išklausiusi generalinį advokatą G. W. Hogan,

priima šią

Nutartį

- 1 Prašymu taikyti laikinąsias apsaugos priemones Europos Komisija Teisingumo Teismo, be kita ko, prašo įpareigoti Lenkijos Respubliką, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl esmės, laikinai netaikyti kelių nacionalinės teisės nuostatų, nustatytų pagal 2019 m. gruodžio 20 d. *Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym*

* Proceso kalba: lenkų.

oraz niektórych innych ustaw (Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, Aukščiausiojo Teismo įstatymas ir kai kurie kiti įstatymai) (Dz. U., 2020, 190 pozicija, toliau – pakeitimo įstatymas).

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant 2021 m. balandžio 1 d. Komisijos pagal SESV 258 straipsnį pareikštą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (toliau – ieškinys dėl esmės), kuriuo prašyta konstatuoti, kad:

- priėmusi ir palikusi galioti pakeitimo įstatymu iš dalies pakeisto 2001 m. liepos 27 d. *Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, toliau – iš dalies pakeistas Bendrosios kompetencijos teismų įstatymas) (Dz. U. Nr. 98, 2001, 1070 pozicija) 42a straipsnio 1 ir 2 dalis ir 55 straipsnio 4 dalį, pakeitimo įstatymu iš dalies pakeisto 2017 m. gruodžio 8 d. *Ustawa o Sądzie Najwyższym* (Aukščiausiojo Teismo įstatymas, toliau – iš dalies pakeistas Aukščiausiojo Teismo įstatymas) (Dz. U., 2018, 5 pozicija) 26 straipsnio 3 dalį ir 29 straipsnio 2 ir 3 dalis, pakeitimo įstatymu iš dalies pakeisto 2002 m. liepos 25 d. *Ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (Administracinių teismų įstatymas, toliau – iš dalies pakeistas Administracinių teismų įstatymas) (Dz. U., 2002, 1269 pozicija) 5 straipsnio 1a ir 1b dalis ir pakeitimo įstatymo 8 straipsnį, pagal kuriuos visiems nacionaliniams teismams neleidžiama tikrinti atitikties Europos Sąjungos teisėje įtvirtintiems pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo reikalavimams, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartijos) 47 straipsniu, atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją dėl 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnio 1 dalies, taip pat pagal SESV 267 straipsnį ir Sąjungos teisės viršenybės principą,
- priėmusi ir palikusi galioti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 2 ir 4–6 dalis ir 82 straipsnio 2–5 dalis, taip pat pakeitimo įstatymo 10 straipsnį, pagal kuriuos išimtinai *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych* (nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija) (toliau – nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija) kompetencijai priskiriama nagrinėti prieštaravimus ir teisės klausimus dėl teismų ir teisėjų nepriklausomumo stokos, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, taip pat pagal SESV 267 straipsnį ir Sąjungos teisės viršenybės principą,
- priėmusi ir palikusi galioti iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktus, iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1–3 punktus, pagal kuriuos atitikties Sąjungos teisėje įtvirtintiems pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo reikalavimams tikrinimą leidžiama kvalifikuoti kaip drausminį nusižengimą, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, ir SESV 267 straipsnį,
- įgaliojusi *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) *Izba Dyscyplinarna* (drausmės bylų kolegija) (toliau – drausmės bylų kolegija), kurios nepriklausomumas ir nešališkumas nėra garantuoti, priimti sprendimus bylose, darančiose tiesioginę įtaką teisėjų ir teisėjų stažuotojų statusui ir einamoms pareigoms (kaip antai, pirma, dėl leidimo iškelti baudžiamąją bylą teisėjams ir teisėjams stažuotojams arba juos sulaikyti ir, antra, *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)

teisėjų darbo ir socialinio draudimo teisės bylose ir bylose dėl šių teisėjų išleidimo į pensiją), Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,

- priėmusi ir palikusi galioti iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 88a straipsnį, iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 45 straipsnio 3 dalį ir iš dalies pakeisto Administracinių teismų įstatymo 8 straipsnio 2 dalį, Lenkijos Respublika pažeidė teisę į privataus gyvenimo gerbimą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, garantuojamas pagal Chartijos 7 straipsnį ir 8 straipsnio 1 dalį ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1) 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktus, 6 straipsnio 3 dalį ir 9 straipsnio 1 dalį.
- 3 2021 m. gegužės 6 d Lenkijos Respublika pateikė rašytines pastabas dėl laikinųjų apsaugos priemonių prašymo.

Teisinis pagrindas

Iš dalies pakeistas Aukščiausiojo Teismo įstatymas

- 4 Aukščiausiojo Teismo įstatymu *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) įsteigtos dvi naujos kolegijos, t. y. drausmės bylų kolegija ir nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija.
- 5 Pakeitimo įstatymu buvo iš dalies pakeistas Aukščiausiojo Teismo įstatymas, be kita ko, į 26 straipsnį įtraukiant 2–6 dalis ir į 27 straipsnio 1 dalį įtraukiant 1a punktą, iš dalies pakeičiant 29 straipsnį ir 72 straipsnio 1 dalį ir į 82 straipsnį įtraukiant 2–5 dalis.
- 6 Iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 2–6 dalyse nustatyta:
- „2. Nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija turi kompetenciją nagrinėti prašymus ar pareiškimus dėl teisėjo nušalinimo ar teismo, kuriame turi būti nagrinėjama byla, paskyrimo, be kita ko, pareiškimus dėl teismo ar teisėjo nepriklausomumo nebuvimo. Bylą nagrinėjantis teismas nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos pirmininkui nedelsdamas teikia prašymą, kad jis būtų išnagrinėtas pagal atskirose nuostatose nustatytas taisykles. Prašymo pateikimas nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos pirmininkui nesustabdo bylos nagrinėjimo.
3. 2 dalyje nurodytas prašymas nenagrinėjamas, jeigu jis pateiktas siekiant, kad būtų konstatuotas ar įvertintas teisėjo paskyrimo teisėtumas ar jo įgaliojimų vykdyti teismines funkcijas legitimumas.
4. Nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija turi kompetenciją nagrinėti skundus dėl galutinių [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)], bendrosios kompetencijos teismų, karo teismų ir administracinių teismų, įskaitant [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija)], galutinių sprendimų ar nuosprendžių neteisėtumo konstatavimo, jeigu neteisėtumu siekiama ginčyti asmens, paskirto į sprendimą byloje priėmusio teisėjo pareigas, statusą.
5. Nuostatos dėl galutinio teismo sprendimo neteisėtumo konstatavimo *mutatis mutandis* taikomos 4 dalyje nurodytų bylų nagrinėjimo procesui, o nuostatos dėl galutinio teismo

sprendimu užbaigto proceso atnaujinimo taikomos baudžiamosiose bylose. Nebūtina įrodyti dėl skundžiamo teismo sprendimo paskelbimo *prima facie* tikėtinos ar atsiradusios žalos.

6. 4 dalyje nurodytas skundas dėl galutinio teismo sprendimo neteisėtumo konstatavimo gali būti teikiamas nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai jo nepateikus skundžiamą sprendimą priėmusiam teismui, net jeigu šalis neišnaudojo turimų teisių gynimo priemonių, be kita ko, nesirėmė ypatingos peržiūros procedūra [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)].“

7. Minėto įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Drausmės bylų kolegijos kompetencijai priskiriamos:

<...>

1a) bylos dėl leidimo iškelti baudžiamąją bylą teisėjams, teisėjams stažuotojams, prokurorams ir prokurorams stažuotojams ar juos suimti;

2) [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjų darbo teisės ir socialinio draudimo bylos;

3) [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjų išleidimo į pensiją bylos.“

8. Iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 29 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta:

„2. Vykdamas [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] ar jo organų veiklą draudžiama ginčyti teismų, konstitucinių organų ar teisės kontrolės ir apsaugos organų legitimumą.

3. [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] ar kita valdžios institucija negali nei konstatuoti, nei vertinti teisėjo paskyrimo ar iš jo kylančių įgaliojimų vykdyti teismines funkcijas teisėtumo.“

9. Šio įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„[*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjas drausmine tvarka atsako už profesinius pažeidimus (drausminius nusižengimus), be kita ko, už:

1) akivaizdų ir šiurkštų teisės normų pažeidimą;

2) veiksmus ar neveikimą, kuriais trukdomas ar sunkiai sutrikdomas teisminės valdžios veikimas;

3) veiksmus, kuriais ginčijamas teisėjo darbo santykių buvimas, faktinis teisėjo paskyrimas ar Lenkijos Respublikos konstitucinio organo legitimumas.“

10. Minėto įstatymo 73 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad drausmės bylų kolegija yra bendrosios kompetencijos teismų teisėjų drausmės bylas nagrinėjanti apeliacinė (ir galutinė) instancija ir [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjų drausmės bylas nagrinėjanti pirma ir apeliacinė instancija.

11 Iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 82 straipsnyje nustatyta:

„1. Jeigu nagrinėdamas kasacinį ar kitą skundą [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] turi rimtų abejonių dėl teisės nuostatų, kuriomis grindžiamas priimtas sprendimas, aiškinimo, jis gali sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti teisės klausimą septynių teisėjų kolegijai.

2. Jeigu [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] nagrinėja bylą, kurioje kyla teisėjo ar teismo nepriklausomumo klausimas, jis gali sustabdyti bylos nagrinėjimą ir perduoti šį klausimą kolegijai, kurią sudaro visi nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos nariai.

3. Jeigu nagrinėdamas 26 straipsnio 2 dalyje nurodytą prašymą [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] turi rimtų abejonių dėl teisės nuostatų, kuriomis turi būti grindžiamas sprendimas, aiškinimo, jis gali sustabdyti bylos nagrinėjimą ir perduoti teisės klausimą kolegijai, kurią sudaro visi nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos nariai.

4. Priimdama 2 ar 3 dalyje nurodytą sprendimą nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija nesaistoma kitos [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] kolegijos sprendimo, nebent jis įgyja teisės principo galią.

5. Visų nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos narių sprendimas, priimtas remiantis 2 ar 3 dalimis, yra privalomas visoms [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] kolegijoms. Kad būtų galimybė nukrypti nuo teisės principo galią įgijusio sprendimo, [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] plenarinė asamblėja turi priimti naują sprendimą, kurį priimant turi dalyvauti bent du trečdaliai kiekvienos iš teisėjų kolegijų narių. 88 straipsnis netaikomas.“

Iš dalies pakeistas Bendrosios kompetencijos teismų įstatymas

12 Bendrosios kompetencijos teismų įstatymas iš dalies pakeistas pakeitimo įstatymu, be kita ko, įtraukiant 42a straipsnį ir į 55 straipsnį įtraukiant 4 dalį, taip pat iš dalies pakeičiant 107 straipsnio 1 dalį ir 110 straipsnio 2a dalį.

13 Iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 42a straipsnyje nustatyta:

„1. Vykdamas teismų ar teismų organų veiklą draudžiama ginčyti teismų, valstybės konstitucinių organų ar teisės kontrolės ir apsaugos organų legitimumą.

2. Bendrosios kompetencijos teismas ar kita valdžios institucija negali nei konstatuoti, nei vertinti teisėjo paskyrimo ar iš jo kylančių įgaliojimų vykdyti teismines funkcijas teisėtumo.“

14 Šio įstatymo 55 straipsnio 4 dalyje nustatyta:

„Teisėjai gali nagrinėti visas bylas jų paskyrimo vietoje, taip pat kituose teismuose įstatyme nustatytais atvejais (teisėjo kompetencija). Bylų paskirstymą, kolegijų sudarymą ir pakeitimą reglamentuojančios nuostatos neriboja teisėjo kompetencijos ir jomis negali būti remiamasi, siekiant konstatuoti, kad kolegijos sudėtis prieštarauja įstatymui, kad teismas netinkamai suformuotas ar kad jam priklauso asmuo, neįgaliotas ar nekompetentingas priimti sprendimą.“

15 Minėto įstatymo 80 straipsnyje nustatyta:

„1. Teisėjai gali būti suimti ar vykdomas jų baudžiamasis persekiojimas tik gavus kompetentingo drausmės teismo leidimą. Ši nuostata netaikoma suėmimo užklupus darant nusikalstamą veiką atveju, jeigu šis suėmimas būtinas gerai proceso eigai užtikrinti. Kol nepriimtas leidimas teisėjui taikyti baudžiamąją atsakomybę, gali būti atliekami tik skubūs veiksmai.

<...>

2c. Drausmės teismas priima sprendimą leisti teisėjui taikyti baudžiamąją atsakomybę, jeigu jam pateikti įtarimai pakankamai pagrįsti. Sprendimas priimamas dėl leidimo leisti iškelti baudžiamąją bylą teisėjui ir jame nurodomi motyvai.

2 d. Drausmės teismas išnagrinėja prašymą leisti iškelti baudžiamąją bylą teisėjui per 14 dienų nuo jo gavimo.“

16 To paties įstatymo 107 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Teisėjas drausmine tvarka atsako už profesinius pažeidimus (drausminius nusižengimus), be kita ko, už:

<...>

2) veiksmus ar neveikimą, kuriais trukdomas ar sunkiai sutrikdomas teisminės valdžios veikimas;

3) veiksmus, kuriais ginčijamas teisėjo darbo santykių buvimas, faktinis teisėjo paskyrimas ar Lenkijos Respublikos konstitucinio organo legitimumas;

<...>“

17 Iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 110 straipsnio 2a dalyje nustatyta:

„Drausmės teismas, kurio veiklos teritorijai priklauso pareigas vykdančias teisėjas, kuriam iškelta drausmės byla, turi teritorinę kompetenciją nagrinėti 37 straipsnio 5 dalyje ir 75 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytas bylas. [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)], kuri sudaro vienas drausmės bylų kolegijos teisėjas, kaip pirmoji instancija, ir [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)], kuri sudaro trys drausmės bylų kolegijos teisėjai, kaip apeliacinė instancija, turi kompetenciją nagrinėti 80 straipsnyje ir 106zd straipsnyje nurodytas bylas.“

18 Šio įstatymo 129 straipsnyje nustatyta:

„1. Drausmės teismas gali sustabdyti teisėjo įgaliojimus, jeigu prieš jį vykdoma drausminė procedūra ar dėl kurio pradėta uždraudimo procedūra, taip pat jeigu priimamas sprendimas, leidžiantis taikyti atitinkamam teisėjui baudžiamąją atsakomybę.

2. Jeigu drausmės teismas priima sprendimą, leidžiantį taikyti teisėjui baudžiamąją atsakomybę už tyčinį nusikaltimą pagal valstybinį kaltinimą, jis *ex officio* sustabdo teisėjo įgaliojimus.

3. Sustabdydamas teisėjo įgaliojimus drausmės teismas nuo 25 % iki 50 % sumažina jo darbo užmokestį įgaliojimų sustabdymo laikotarpiu. Tai netaikoma asmenims, dėl kurių nagrinėjama uždraudimo procedūra.

4. Jeigu drausminis procesas nutraukiamas arba baigiasi išteisinimu, kompensuojama visa nesumokėto atlyginimo arba neišmokėtos pensijos suma.“

Iš dalies pakeistas Administracinių teismų įstatymas

19 Administracinių teismų įstatymas iš dalies pakeistas pakeitimo įstatymu, be kita ko, į 5 straipsnį įtraukiant 1a ir 1b dalis, taip pat iš dalies pakeičiant 29 straipsnio 1 dalį ir 49 straipsnio 1 dalį.

20 Iš dalies pakeisto Administracinių teismų įstatymo 5 straipsnio 1a ir 1b dalyse nustatyta:

„1a. Vykdamas administracinio teismo ar jo organų veiklą draudžiama ginčyti teismų, valstybės institucijų ar teisės kontrolės ir apsaugos organų legitimumą.

1b. Administracinis teismas ar kita valdžios institucija negali nei konstatuoti, nei vertinti teisėjo paskyrimo ar iš jo kylančių įgaliojimų vykdyti teismines funkcijas teisėtumo.“

21 Pagal šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalį iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose numatyti drausminiai nusižengimai skiriami ir administracinių teismų teisėjams.

22 Pagal iš dalies pakeisto Administracinių teismų įstatymo 49 straipsnio 1 dalį iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje numatyti drausminiai nusižengimai skiriami ir *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas) teisėjams.

Pakeitimo įstatymas

23 Pakeitimo įstatymo 8 ir 10 straipsniuose įtvirtintos pereinamojo laikotarpio nuostatos.

24 Pakeitimo įstatymo 8 straipsnyje nustatyta, kad iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 55 straipsnio 4 dalis taip pat taikoma iki pakeitimo įstatymo įsigaliojimo, t. y. iki 2020 m. vasario 14 d. iškeltoms ar baigtoms nagrinėti byloms.

25 Pakeitimo įstatymo 10 straipsnyje nustatyta:

„1. Šiuo įstatymu pakeisto [Aukščiausiojo Teismo įstatymo] nuostatos taikomos ir nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai pateiktoms nagrinėti byloms, iškeltoms ir nebaigtoms nagrinėti priimant galutinį teismo sprendimą, įskaitant sprendimą, iki šio įstatymo įsigaliojimo datos.

2. Teismas, kuriam pateikta 1 dalyje nurodyta byla, iš karto ir ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šio įstatymo įsigaliojimo ją perduoda nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai, galinčiai atšaukti anksčiau atliktus veiksmus, jeigu jie trukdo toliau nagrinėti bylą pagal įstatymą.

3. Įsigaliojus šiam įstatymui 1 dalyje nurodytose bylose teismų ir šalių ar proceso dalyvių pažeidžiant 2 dalį atlikti veiksmai nesukelia procesinių pasekmių.“

Bylos aplinkybės ir ikiteisminė procedūra

- 26 Atsakydamas į *Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych)* (Aukščiausiojo Teismo darbo ir socialinio draudimo bylų kolegija, Lenkija; toliau – darbo bylų kolegija) pateiktus tris prašymus priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas 2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)* (C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982; toliau – Sprendimas *A. K.*) 171 punkte nurodė, kad Chartijos 47 straipsnis ir 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 79), 9 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama suteikti išimtinę jurisdikciją spręsti su Sąjungos teisės taikymu susijusius ginčus institucijai, kuri nėra nepriklausomas ir nešališkas teismas, kaip tai suprantama pagal pirmąją iš šių nuostatų. Šiame punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad taip yra tuo atveju, kai objektyvios atitinkamos institucijos įsteigimo sąlygos, jos savybės ir narių skyrimo tvarka gali sukelti teisės subjektams pagrįstų abejonų dėl šios institucijos atsparumo išoriniams veiksniams, visų pirma įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžių tiesioginei ar netiesioginei įtakai, ir dėl jos neutralumo, kai susikerta interesai, taip pat gali lemti, kad ši institucija nesukelia nepriklausomumo ir nešališkumo įspūdžio, ir tai kelia grėsmę pasitikėjimui, kuri demokratiniame visuomenėje teismai turi kelti teisės subjektams. Toliau tame punkte Teisingumo Teismas nurodė, kad prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į visas jam žinomas svarbias aplinkybes, turėjo nustatyti, ar taip yra tokios institucijos, kaip drausmės bylų kolegija, atveju, ir kad, jei tai pasitvirtintų, Sąjungos teisės viršenybės principas turi būti aiškinamas kaip įpareigojantis prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą netaikyti nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurią jurisdikciją nagrinėti pagrindinėse bylose kilusius ginčus turi tik ši institucija, kad šiuos ginčus galėtų nagrinėti teismas, atitinkantis nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimus, kuris turėtų jurisdikciją atitinkamoje srityje, jeigu nurodyta nacionalinės teisės nuostata nebūtų užkirtusi tam kelio.
- 27 Priėmus Sprendimą *A. K.*, drausmės bylų kolegija, nagrinėdama bylą, kurioje buvo pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje C-585/18, 2019 m. gruodžio 5 d. sprendime nusprendė, kad *Krajowa Rada Sądowictwa* (Nacionalinė teisėjų taryba, Lenkija) (toliau – NTT) nėra nešališka ir nuo įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios nepriklausoma institucija. Taip pat šis teismas nusprendė, kad drausmės bylų kolegijos negalima laikyti teismu, kaip tai suprantama pagal Chartijos 47 straipsnį ir EŽTK 6 straipsnį.
- 28 2019 m. gruodžio 12 d. Seimo narių grupė pateikė *Sejm Rzeczypospolitej Polskiej* (Lenkijos Respublikos Seimas) įstatymo projektą, kuriuo remiantis buvo parengtas pakeitimo įstatymas. Šis įstatymas priimtas 2019 m. gruodžio 20 d. ir įsigaliojo 2020 m. vasario 14 d.
- 29 Manydama, kad priėmusi pakeitimo įstatymą Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal kartu taikomus SESV 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, Chartijos 7 straipsnį, 8 straipsnio 1 dalį ir 47 straipsnį, taip pat Reglamento 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktus, 6 straipsnio 3 dalį ir 9 straipsnį, 2020 m. balandžio 29 d. Komisija šiai valstybei nare išsiuntė oficialų pranešimą. Ši valstybė į jį atsakė 2020 m. birželio 29 d. raštu, jame neigė, kad padarė kokį nors Sąjungos teisės pažeidimą.
- 30 2020 m. spalio 30 d. Komisija priėmė pagrįstą nuomonę, joje pakartojo, kad pakeitimo įstatymu įvesta tvarka buvo pažeistos pirmesniame punkte nurodytos Sąjungos teisės nuostatos.

- 31 2020 m. lapkričio 1 d. atsižvelgdama į tai, kad padaugėjo drausmės bylų kolegijos nagrinėjamų bylų dėl prašymų leisti teisėjams taikyti baudžiamąją atsakomybę pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punktą, Komisija Lenkijos institucijoms išsiuntė kelis klausimus. Šios institucijos į tuos klausimus atsakė 2020 m. lapkričio 13 d.
- 32 2020 m. gruodžio 3 d. Komisija Lenkijos Respublikai išsiuntė papildomą oficialų pranešimą dėl drausmės bylų kolegijos teisminės veiklos pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a, 2 ir 3 punktus bylose, darančiose tiesioginį poveikį teisėjo ar teisėjo stažuotojo statusui ir pareigų vykdymui.
- 33 2020 m. gruodžio 30 d. raštu Lenkijos Respublika atsakė į 2020 m. spalio 30 d. Komisijos pagrįstą nuomonę, jame ginčijo nurodytų įsipareigojimų neįvykdymą ir prašė nutraukti pažeidimo tyrimo procedūrą.
- 34 2021 m. sausio 4 d. raštu Lenkijos Respublika atsakė į 2020 m. gruodžio 3 d. papildomą oficialų pranešimą ir teigė, kad Komisijos pateikti priekaištai dėl drausmės bylų kolegijos nepriklausomumo nebuvimo nepagrįsti.
- 35 2021 m. sausio 27 d. Komisija Lenkijos Respublikai išsiuntė papildomą pagrįstą nuomonę dėl drausmės bylų kolegijos teisminės veiklos nagrinėjant bylas dėl teisėjų ir teisėjų stažuotojų statuso.
- 36 2021 m. vasario 26 d. raštu Lenkijos Respublika atsakė į papildomą pagrįstą nuomonę, jame tvirtino, kad joje Komisijos pateiktas priekaištas nepagrįstas, ir prašė nutraukti procedūrą.
- 37 Kadangi Lenkijos Respublikos pateikti atsakymai Komisijos neįtikino, 2021 m. kovo 31 d. ji pareiškė ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir pateikė šį laikinųjų apsaugos priemonių prašymą.

Šalių reikalavimai

- 38 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

– įpareigoti Lenkijos Respubliką, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl esmės:

- a) pirma, laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punkto ir kitų nuostatų, pagal kurias drausmės bylų kolegija turi kompetenciją kaip pirmoji ir apeliacinė instancija nagrinėti prašymus leisti iškelti baudžiamąją bylą teisėjams ar teisėjams stažuotojams, juos suimti, laikinai sulaikyti ar pristatyti į teismą ir, antra, nurodyti, kad laikinai nesukelia pasekmių drausmės bylų kolegijos pagal šį straipsnį jau priimti sprendimai leisti pradėti baudžiamąjį procesą dėl teisėjo ar jį suimti, ir neperduoti tame straipsnyje nurodytų bylų teismui, kuris neatitinka, be kita ko, Sprendime *A. K.* nustatytų nepriklausomumo reikalavimų;
- b) laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų nuostatų, pagal kurias drausmės bylų kolegija turi kompetenciją priimti sprendimus bylose dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjo statuso ir pareigų vykdymo, be kita ko, darbo teisės ir socialinio draudimo bylose bei šių teisėjų išleidimo į pensiją bylose ir šių bylų neperduoti teismui, kuris neatitinka, be kita ko, Sprendime *A. K.* nustatytų nepriklausomumo reikalavimų;

- c) laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų, taip pat iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1–3 punktų, pagal kuriuos teisėjams galima taikyti drausminę atsakomybę už tai, kad nagrinėjo, ar laikomasi pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo reikalavimų, kaip tai suprantama pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio 1 dalies ir Chartijos 47 straipsnio nuostatas;
- d) laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 42a straipsnio 1 ir 2 dalių ir 55 straipsnio 4 dalies, iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 3 dalies ir 29 straipsnio 2 ir 3 dalių, iš dalies pakeisto Administracinių teismų įstatymo 5 straipsnio 1a ir 1b dalių ir pakeitimo įstatymo 8 straipsnio nuostatų tiek, kiek pagal jas nacionaliniams teismams draudžiama tikrinti, ar laikomasi Sąjungos reikalavimų, susijusių su pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu ir nešališku teismu, kaip tai suprantama pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio 1 dalies ir Chartijos 47 straipsnio nuostatas;
- e) laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 2 ir 4–6 dalių ir 82 straipsnio 2–5 dalių ir pakeitimo įstatymo 10 straipsnio nuostatų, pagal kurias nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai suteikta išimtinė kompetencija nagrinėti kaltinimus dėl teisėjo ar teismo nepriklausomumo nebuvimo; ir
- f) pranešti Komisijai vėliausiai po mėnesio nuo Teisingumo Teismo nutarties dėl prašomų laikinųjų apsaugos priemonių taikymo įteikimo apie visas priemones, kurių imtasi, kad būtų visiškai vykdoma ši nutartis;

– priteisti iš Lenkijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

39 Komisija Teisingumo Teismo taip pat prašo pagal jo Procedūros reglamento 160 straipsnio 7 dalį pirmesniame punkte nurodytas laikinąsias apsaugos priemones taikyti Lenkijos Respublikai dar nepateikus pastabų.

40 Lenkijos Respublika Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti laikinųjų apsaugos priemonių prašymą kaip akivaizdžiai nepriimtina,
- subsidiariai – atmesti laikinųjų apsaugos priemonių prašymą kaip nepagrįstą ir
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl prašymo priimti sprendimą *inaudita altera parte*

41 Procedūros reglamento 160 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas gali patenkinti prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones kitai šaliai dar nepateikus savo pastabų ir kad šis sprendimas vėliau gali būti pakeistas arba panaikintas net tuo atveju, kai nė viena šalis to neprašo.

42 Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nustatyta, kad, kai būtent dėl gero teisingumo vykdymo reikia vengti, kad laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra visiškai neprarastų prasmės ir poveikio, pagal Procedūros reglamento 160 straipsnio 7 dalį prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo nagrinėjantis teisėjas turi teisę laikinai nustatyti tokias priemones, kol bus priimta nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo arba išnagrinėta pagrindinė byla, jei tai įvyks anksčiau. Nagrinėdamas, ar tikslinga priimti nutartį *inaudita altera parte*, tas teisėjas

turi nagrinėti konkrečiau atvejo aplinkybes (2018 m. spalio 19 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos nutarties *Komisija / Lenkija*, C-619/18 R, nepaskelbta Rink., EU:C:2018:852, 13 ir 14 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

- 43 Šiuo atveju iš Komisijos pateikto prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones nematyti aplinkybių, patvirtinančių, kad reikia laikinai taikyti prašomas priemones, kol bus priimta nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, prieš tai neišklausius Lenkijos Respublikos.
- 44 Taigi Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja nusprendė netekinti Komisijos prašymo priimti sprendimą dėl šio prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones *inaudita altera parte*.

Dėl laikinųjų apsaugos priemonių prašymo

Dėl priimtinum

- 45 Lenkijos Respublika teigia, kad laikinųjų apsaugos priemonių prašymas akivaizdžiai nepriimtinas.
- 46 Visų pirma Lenkijos Respublika tvirtina, kad nacionalinės nuostatos, kurias Komisija ginčija ieškinyje dėl esmės, nepatenka į Sąjungos kompetencijos sritį. Sąjunga neturi jokios kompetencijos valstybių narių teisingumo sistemos organizavimo srityje, juo labiau ji neturi jokios kompetencijos nustatyti šių valstybių politinę tvarką, apibrėžti jų skirtingų institucijų kompetenciją, kištis į jų vidaus darbo organizavimą ar sustabdyti jų veiklą. Konkrečiai kalbant, teisėjų ir teisėjų stažuotojų imuniteto taikymo ar netaikymo klausimas, drausminių procedūrų nustatymas šias pareigas einantiems asmenims, taip pat jų drausminės atsakomybės apimtis ir šias bylas nagrinėti kompetenciją turinčių institucijų paskyrimas reglamentuojamas būtent nacionalinėje teisėje. Taigi Teisingumo Teismas akivaizdžiai neturi jurisdikcijos patvirtinti Komisijos prašomas laikinąsias apsaugos priemones.
- 47 Beje, kiek tai susiję būtent su laikinosiomis apsaugos priemonėmis dėl teisėjų imuniteto panaikinimą reglamentuojančių nuostatų, laikinųjų apsaugos priemonių prašymas šiurkščiai pažeidžia vienodo požiūrio į valstybes nares principą. Nors tam tikros valstybės narės savo vidaus teisėje teisėjams visiškai nesuteikia imuniteto, todėl jie nuolat patiria spaudimą ir netikrumą, Komisija toms valstybėms narėms niekada nepateikė kaltinimų.
- 48 Be to, tas prašymas pažeidžia teisėjų nepašalinamumo principą. Tiek laikinas drausmės bylą kolegijos veiklos sustabdymas, tiek šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c ir d punktuose nurodytų nuostatų laikinas netaikymas būtų kišimasis į teisėjų nepriklausomumą jiems vykdant teismines funkcijas.
- 49 Šiems argumentams negalima pritarti.
- 50 Visų pirma, nors iš tikrųjų, kaip teisingai pabrėžia Lenkijos Respublika, valstybių narių teisingumo sistemos organizavimas priklauso šių valstybių narių kompetencijai, vis dėlto įgyvendindamos šią kompetenciją valstybės narės turi laikytis iš Sąjungos teisės, visų pirma iš ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, joms kylančių įpareigojimų (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Miasto Łowicz ir Prokurator Generalny*, C-558/18 ir C-563/18, EU:C:2020:234, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 51 Pagal šią nuostatą kiekviena valstybė narė turi, be kita ko, užtikrinti, kad institucijos, priskirtos prie jos teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos kaip „teismai“, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, ir dėl to galinčios priimti sprendimus dėl Sąjungos teisės taikymo ar aiškinimo, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus (2021 m. kovo 2 d. Sprendimo *A. B. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimas – Skundas)*, C-824/18, EU:C:2021:153, 112 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija; toliau – Sprendimas *A. B.*).
- 52 Taigi šiuo atveju nustatyta, kad *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), įskaitant jį sudarančią drausmės bylų kolegiją, taip pat bendrosios kompetencijos teismams gali tekti priimti sprendimą dėl klausimų, susijusių su Sąjungos teisės taikymu ar aiškinimu, ir kad pagal Sąjungos teisę jie priskirti prie Lenkijos teisių gynimo priemonių sistemos Sąjungos teisei priklausančiose srityse kaip „teismai“, kaip tai suprantama pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, todėl tie teismai turi atitikti veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus (šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija (Aukščiausiojo Teismo nepriklausomumas)*, C-619/18, EU:C:2019:531, 56 punktas).
- 53 Be to, ieškinio dėl esmės pirmuose keturiuose priekaištuose Komisijos ginčijamos nacionalinės teisės nuostatos (toliau – ginčijamos nacionalinės nuostatos) reglamentuoja drausmės bylų kolegijos kompetenciją, *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis teismas), bendrosios kompetencijos teismų ir administracinių teismų teisėjų drausminės atsakomybės tvarką, taip pat šių teisėjų nepriklausomumo sąlygų kontrolės procesinę tvarką.
- 54 Vadinas, šios nuostatos gali būti tikrinamos atsižvelgiant į ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą pareiškus ieškinį dėl išpareigojimų neįvykdymo, todėl šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas taip pat gali nurodyti taikyti laikinąsias apsaugos priemones, be kita ko, dėl laikino tų nuostatų netaikymo pagal SESV 279 straipsnį.
- 55 Šiomis aplinkybėmis, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, Teisingumo Teismas turi kompetenciją nurodyti taikyti tokias laikinąsias apsaugos priemones, kaip prašo Komisija.
- 56 Be to, dėl Lenkijos Respublikos argumento, kad Komisija neginčijo kitų valstybių narių nustatytos teisėjų imuniteto tvarkos, pagal kurią teisėjų nepriklausomumo apsaugos lygis ne toks aukštas, palyginti su tuo, kuris garantuojamas pagal Lenkijoje nustatytą tvarką, pakanka konstatuoti, kad tiek tariamas taisyklių, tapačių ginčijamoms nacionalinėms nuostatoms, o gal net mažiau nei šios nuostatos apsaugančių teisėjų nepriklausomumą, egzistavimas, tiek tai, kad Komisija neginčijo tų taisyklių, neturi reikšmės šio laikinųjų apsaugos priemonių prašymo priimtinumui (pagal analogiją žr. 2018 m. gruodžio 17 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, 58 punktą).
- 57 Galiausiai negalima pritarti Lenkijos Respublikos teiginiui, kad Komisijos prašomų laikinųjų apsaugos priemonių taikymas prieštarauja teisėjų nepašalinamumo principui. Pakanka konstatuoti, kad, jeigu būtų nurodyta taikyti šias priemones, jos lemtų ne teisėjų atšaukimą iš Lenkijos teismų, be kita ko, iš drausmės bylų kolegijos ir nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos, o laikiną ginčijamų nacionalinių nuostatų netaikymą, kol bus priimtas Teisingumo Teismo sprendimas dėl esmės (toliau – galutinis sprendimas).
- 58 Antra, Lenkijos Respublika tvirtina, kad Komisijos pateiktas laikinųjų apsaugos priemonių prašymas nepriimtinas, nes prašomomis laikinosiomis apsaugos priemonėmis nesiekama užtikrinti visiško galutinio sprendimo veiksmingumo.

- 59 Lenkijos Respublika pakartoja, kad Sąjunga visiškai neturi kompetencijos kištis į valstybių narių konstitucinių organų, be kita ko, nacionalinių aukščiausiųjų teismų veiklą, juo labiau laikinai sustabdyti jų veikimą, ir teigia, kad prašomos laikinosios apsaugos priemonės pažeistų šios valstybės narės suverenitetą.
- 60 Be to, Lenkijos Respublika nurodo, kad dalimi prašomų laikinųjų apsaugos priemonių siekiama įvykdyti galutinį Komisijos numatomą sprendimą, nors jis dar nepriimtas.
- 61 Konkrečiai kalbant, Lenkijos Respublika tvirtina, kad, pirma, tokio sprendimo vykdymui visiškai nekyla grėsmė. Šiuo klausimu ji pažymi, kad, jeigu galutiniu sprendimu būtų patvirtinti ieškinio dėl esmės priekaištai, ji būtų įpareigota savo nacionalinę teisę suderinti su Sąjungos teisės reikalavimais. Taigi Komisija neįrodė prašomų laikinųjų apsaugos priemonių ir Lenkijos Respublikos pajėgumo įvykdyti įsipareigojimus pagal SESV 260 straipsnio 1 dalį ryšio.
- 62 Be to, Lenkijos Respublika pažymi, kad tokiam ginčijamų nacionalinės teisės nuostatų suderinimui reikėtų atlikti tuos pačius teisėkūros veiksmus, nepaisant to, ar šios nuostatos bus taikomos, ar ne, iki galutinio sprendimo paskelbimo datos, todėl prašomų laikinųjų apsaugos priemonių taikymas visai nereikalingas galutinio sprendimo veiksmingumui užtikrinti.
- 63 Galiausiai Lenkijos Respublika teigia, kad laikinosios apsaugos priemonės, kuriomis siekiama, kad būtų laikinai netaikomos drausmės bylų kolegijos sprendimų leisti pradėti baudžiamąjį procesą dėl teisėjo ar jį suimti, priimtų remiantis iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punktu, sukeltos pasekmės, turi būti laikomos akivaizdžiai prieštaraujančiomis laikinųjų apsaugos priemonių tikslui, nes jomis siekiama sukelti pasekmes, viršijančias pareigas, kurios gali būti nustatytos priėmus galimą galutinį sprendimą pagal SESV 260 straipsnio 1 dalį.
- 64 Šiam argumentui taip pat negalima pritarti.
- 65 Pirma, iš šios nutarties 50–55 punktuose pateiktų argumentų matyti, kad Teisingumo Teismas turi jurisdikciją ne tik nagrinėti ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, kaip antai ieškinį dėl esmės, kuriuo ginčijamas nacionalinės teisės nuostatų, reglamentuojančių valstybių narių teisingumo sistemos organizavimą, t. y. susijusių su teisėjų, nagrinėjančių Sąjungos teisei priskiriamus klausimus, drausminės atsakomybės tvarka ir šių teisėjų imuniteto panaikinimu, suderinamumas su ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, bet ir nagrinėdamas tokį ieškinį nurodyti taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kad būtų laikinai netaikomos tokios nacionalinės nuostatos pagal SESV 279 straipsnį.
- 66 Vadinasi, priešingai, nei tvirtina Lenkijos Respublika, Komisijos prašomų laikinųjų apsaugos priemonių taikymas nepažeistų šios valstybės narės suvereniteto, taigi jomis ir nesiekama tokio tikslo.
- 67 Antra, šios nutarties 60–63 punktuose nurodyti Lenkijos Respublikos argumentai grindžiami klaidingu laikinųjų apsaugos priemonių procedūros taikymo tikslu, visų pirma – Komisijos prašomų laikinųjų apsaugos priemonių pobūdžio ir poveikio supratimu, taip pat painiojami šis tikslas ir priemonių, kurių turi būti imtasi vykdant sprendimą dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį, apimtis.

- 68 Iš tiesų svarbu pabrėžti, kad laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros tikslas – garantuoti būsimo galutinio sprendimo pagrindinėje byloje, kurioje taikomos laikinosios apsaugos priemonės, veiksmingumą, kad būtų išvengta Teisingumo Teismo užtikrinamos teisinės apsaugos spragų. Taigi, kiek tai susiję būtų su laikina priemone, kuria siekiama, kad laikinai nebūtų taikoma nacionalinė nuostata, tokia priemone visų pirma siekiama išvengti, kad dėl nedelsiant taikomos tokios nacionalinės nuostatos nebūtų padaryta rimtos ir nepataisomos žalos ieškovo nurodytiems interesams. Todėl tos priemonės reikalingumą reikia vertinti atsižvelgiant tik į galimą rimtą ir nepataisomą žalą, kuri atitinkamu atveju būtų padaryta atsisakius taikyti tokią laikiną priemonę, jei ieškinys dėl esmės vėliau būtų patenkintas (šiuo klausimu žr. 2018 m. gruodžio 17 d. Nutarties *Komisija / Lenkija, C-619/18 R*, EU:C:2018:1021, 60, 61 ir 64 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 69 Taigi, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, aplinkybė (darant prielaidą, kad ji įrodyta), kad tuo atveju, jeigu ieškinys dėl esmės galiausiai bus patenkintas, nekyla grėsmės, kad ši valstybė narė neužtikrins galutinio sprendimo įvykdymo, nesusijusi su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros tikslu, be kita ko, su tokia laikina priemone, kaip prašo Komisija, kuria siekiama, kad laikinai nebūtų taikoma nacionalinė nuostata, todėl ji nereikšminga šio laikinųjų apsaugos priemonių prašymo priimtinumui.
- 70 Tai pasakytina ir dėl Lenkijos Respublikos nurodytos aplinkybės, kad dėl galutinio sprendimo vykdymo, jeigu ieškinys dėl esmės bus patenkintas, šiai valstybei narei kiltų tokios pačios pareigos, nepaisant to, ar būtų taikomos Komisijos prašomos laikinosios apsaugos priemonės, ar ne.
- 71 Iš tikrųjų tokia aplinkybė ne tik nesusijusi su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros tikslu, aprašytu šios nutarties 68 punkte, bet ją lemia SESV 260 straipsnio 1 dalis, pagal kurią, jei Teisingumo Teismas nustato, kad valstybė narė neįvykdė kokios nors pareigos pagal Sutartis, reikalaujama, kad ta valstybė narė imtųsi būtinų priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti.
- 72 Taigi nesvarbu, ar Teisingumo Teismas nurodys taikyti Komisijos prašomas laikinąsias apsaugos priemones, ar ne; jeigu ieškinį dėl esmės reikės patenkinti, pagal SESV 260 straipsnio 1 dalį vykdydama galutinį sprendimą Lenkijos Respublika turės pritaikyti nacionalinę teisę ir imtis būtinų priemonių, siekdama užtikrinti, kad teismai, priskirti prie jos teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos, kaip tai suprantama pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, reikalavimus.
- 73 Galiausiai, nors iš tiesų, kaip iš esmės teigia Lenkijos Respublika, atsakymas į klausimą, kokių priemonių būtina imtis išipareigojimų neįvykdymą konstatuojančiam sprendimui įvykdyti, nėra pagal SESV 258 straipsnį priimto sprendimo objektas (2014 m. balandžio 8 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija, C-288/12*, EU:C:2014:237, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija), vis dėlto, priešingai, nei teigia ši valstybė narė, ši aplinkybė nereiškia, kad konkrečių laikinųjų apsaugos priemonių taikymas, kaip antai nurodymas laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punkto ir laikinas remiantis šia nuostata drausmės bylų kolegijos priimtų sprendimų sukeliamų pasekmių netaikymas, sukeltų pasekmes, viršijančias iš šio sprendimo kylančias pareigas, nustatytas SESV 260 straipsnio 1 dalyje, todėl prieštarautų laikinųjų apsaugos priemonių tikslui.

- 74 Pakanka konstatuoti, kad, jeigu būtų pritarta Lenkijos Respublikos argumentams, laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra visiškai netektų prasmės nagrinėjant ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį, nes sprendime, kuriuo konstatuojamas įsipareigojimų nevykdymas, Teisingumo Teismas atitinkamai valstybei narei negali nurodyti patvirtinti konkrečias priemones šiam sprendimui įvykdyti (2021 m. gegužės 21 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos nutarties *Čekijos Respublika / Lenkija*, C-121/21 R, EU:C:2021:420, 30 punktas).
- 75 Iš pateiktų argumentų matyti, kad laikinųjų apsaugos priemonių prašymas priimtinas.

Dėl esmės

- 76 Procedūros reglamento 160 straipsnio 3 punkte nustatyta, kad laikinųjų apsaugos priemonių prašyme nurodomi „bylos dalykas, aplinkybės, patvirtinančios skubą, ir faktiniai bei teisiniai pagrindai, *prima facie* pagrindžiantys tai, kad prašoma laikinosios apsaugos priemonė būtų paskirta“.
- 77 Laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas gali taikyti laikinąją apsaugos priemonę tik jei įrodyta, kad jos taikymą *prima facie* pateisina faktinės ir teisinės aplinkybės (*fumus boni juris*) ir kad ji skubi dėl to, jog siekiant, kad būtų išvengta didelės ir nepataisomos žalos ieškovo interesams, būtina, kad ji būtų priimta ir pradėtų veikti dar prieš priimant sprendimą dėl esmės. Prireikus laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas taip pat gali įvertinti esamus interesus. Šios sąlygos yra kumuliacinės, todėl laikinųjų apsaugos priemonių prašymas turi būti atmestas, jei nėra tenkinama bent viena iš šių sąlygų (2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 51 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 78 Taigi reikia patikrinti, ar tenkinamos pirmesniame punkte nurodytos sąlygos, kiek tai susiję su prašomomis laikinosiomis apsaugos priemonėmis. Šiuo klausimu reikia iš eilės įvertinti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a, b, d, e ir c punktuose nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių prašymų pagrįstumą.

Dėl šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių

– *Dėl „fumus boni juris“*

- 79 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją sąlyga dėl *fumus boni juris* yra tenkinama, kai bent vienas iš laikinąsias apsaugos priemones prašančios taikyti šalies nurodytų pagrindų, skirtų ieškiniui dėl bylos esmės pagrįsti, *prima facie* neatrodo neturintis rimto pagrindo. Būtent taip yra tuo atveju, kai vienu iš šių pagrindų keliami sudėtingi teisės klausimai, kurių išspręsti iš karto neįmanoma ir kuriuos reikia išsamiai išanalizuoti, tačiau to negali padaryti laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas ir jie turi būti išnagrinėti per procesą dėl bylos esmės, arba kai iš šalių ginčų matyti, kad egzistuoja dideli teisiniai prieštaravimai, ir nėra akivaizdu, kaip juos išspręsti (2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 52 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 80 Šiuo atveju Komisija nurodo, kad ieškinio dėl esmės ketvirtasis priekaištas, susijęs su nacionalinėmis nuostatomis, kurioms prašoma taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytas laikinąsias apsaugos priemonės, iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintis rimto pagrindo, nes šis priekaištas konkrečiai susijęs su tuo, kad suteikdama drausmės bylą kolegijai, kurios nepriklausomumas ir nešališkumas neužtikrinti, kompetenciją nagrinėti bylas dėl leidimo iškelti baudžiamąją bylą teisėjams ar teisėjams stažuotojams arba juos suimti, nagrinėti *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų bylas darbo teisės ar socialinio draudimo srityje, taip pat bylas dėl šių teisėjų išleidimo į pensiją, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą.
- 81 Šiuo klausimu Komisija remiasi, pirma, aplinkybe, kad pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a, 2 ir 3 punktus drausmės bylą kolegijos kompetencijai priskiriamos bylos daro tiesioginį poveikį teisėjų statusui ir jų pareigų vykdymo sąlygoms ir, antra, 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija* (C-791/19 R, EU:C:2020:277) 52–81 punktuose pateiktais argumentais ir Teisingumo Teismo išaiškinimu, patektu Sprendime *A. K.*, iš kurių matyti, kad priekaištas dėl drausmės bylą kolegijos nepriklausomumo ir nešališkumo stokos iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintis rimto pagrindo.
- 82 Siekiant patikrinti, ar tenkinama *fumus boni juris* sąlyga, kiek tai susiję su šios nutarties 38 straipsnio pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytomis laikinosiomis apsaugos priemonėmis, reikia pabrėžti, kad, kaip priminta šios nutarties 51 punkte, pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą valstybė narė turi, be kita ko, užtikrinti, kad instancijos, priskirtos prie jos teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos kaip „teismai“, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, ir dėl to galinčios priimti sprendimus dėl Sąjungos teisės taikymo ar aiškinimo, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus (Sprendimo *A. B.* 112 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 83 Taigi siekiant garantuoti šią apsaugą, itin svarbu, kad tos instancijos išliktų nepriklausomos, kaip tai patvirtinta Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje, kurioje, be kitų su pagrindine teise į veiksmingą gynybą susijusių reikalavimų, numatytas reikalavimas užtikrinti teisę į tai, kad bylą išnagrinėtų „nepriklausomas“ teismas (šiuo klausimu žr. 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor Din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 194 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 84 Šis teismų nepriklausomumo reikalavimas, kuris neatsiejamas nuo teismo paskirties, yra teisės į veiksmingą teisminę apsaugą ir pagrindinės teisės į teisingą bylos nagrinėjimą esmė, o ši teisė ypač svarbi, nes yra visų teisių, kurias teisės subjektai turi pagal Sąjungos teisę, apsaugos ir valstybių narių bendrų vertybių, nurodytų ESS 2 straipsnyje, tarp jų teisinės valstybės vertybės, išsaugojimo garantas. Pagal valdžių padalijimo principą, kuris būdingas teisinės valstybės veikimui, turi būti užtikrinamas teismų nepriklausomumas nuo įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžių (2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor Din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 195 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 85 Suformuotoje jurisprudencijoje nustatyta, kad norint užtikrinti pagal Sąjungos teisę reikalaujamas nepriklausomumo ir nešališkumo garantijas būtina, kad egzistuočiau taisyklės, be kita ko, dėl atitinkamo teismo sudėties, jo narių skyrimo, įgaliojimų trukmės ir nusišalinimo, nušalinimo ir atšaukimo priežasčių, kad teisės subjektams nekiltų jokių pagrįstų abejonių dėl to, ar teismui

nedaro įtakos išorės veiksniai, ir dėl jo neutralumo, kai susikerta interesai (2021 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, 53 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 86 Šiuo aspektu svarbu, kad teisėjai būtų apsaugoti nuo išorinės įtakos ar spaudimo, kurie galėtų kelti grėsmę jų nepriklausomumui. Teisėjų statusui ir teisėjų pareigoms taikomos taisyklės visų pirma turi leisti užkirsti kelią ne tik bet kokiai tiesioginei įtakai, daromai teikiant nurodymus, bet ir netiesioginei įtakai, galinčiai pakreipti atitinkamų teisėjų sprendimus kuria nors linkme, ir pašalinti jų nepriklausomumo ar nešališkumo nebuvimą, kuris galėtų pakenkti pasitikėjimui, kurį demokratinėje visuomenėje ir teisinėje valstybėje teismai turi kelti teisės subjektams (2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor Din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 197 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 87 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas nusprendė: nepriklausomumo reikalavimas reiškia, kad pagal teisėjų drausminę atsakomybę reglamentuojančias taisykles turi būti užtikrinta, kad bus išvengta bet kokio pavojaus, jog tokia procedūra bus naudojama kaip politinė teismo sprendimų turinio kontrolės sistema. Šiuo klausimu priimtose taisyklėse, kurios, be kita ko, apibrėžia tiek drausminius pažeidimus sudarančias veikas, tiek konkrečiai taikomas sankcijas, numato nepriklausomos instancijos įsikišimą laikantis procedūros, visapusiškai garantuojančios Chartijos 47 ir 48 straipsniuose įtvirtintas teises, tarp jų teisę į gynybą, ir suteikia galimybę ginčyti teisme drausmės priežiūros institucijų sprendimus, yra garantijos, būtinos siekiant išsaugoti teisminės valdžios nepriklausomumą (2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor Din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 198 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 88 Be to, tuo atveju, kai valstybė narė numato specialias taisykles, reglamentuojančias teisėjams taikomą baudžiamąjį procesą, kaip antai jų imuniteto panaikinimą, siekiant pradėti baudžiamąjį persekiojimą, pagal teisėjų nepriklausomumo reikalavimą būtina, norint pašalinti visas teises subjektams galinčias kilti pagrįstas abejones, kaip nurodyta šios nutarties 85 ir 86 punktuose, kad šios specialios taisyklės būtų pateisinamos objektyviais ir patikrinamais reikalavimais, susijusiais su geru teisingumo vykdymu, ir kad, kaip ir taisyklės dėl šių teisėjų drausminės atsakomybės, jos numatytų būtinas garantijas, kurios užtikrintų, kad tiek pati teisėjų imuniteto panaikinimo procedūra, tiek baudžiamasis persekiojimas negalėtų būti naudojami kaip politinė tų teisėjų veiklos kontrolės sistema ir visiškai garantuotų Chartijos 47 ir 48 straipsniuose įtvirtintas teises (šiuo klausimu žr. 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor Din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 213 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Juo labiau taip turi būti tada, kai patys sprendimai, kuriais leidžiama panaikinti teisėjo imunitetą siekiant pradėti jų baudžiamąjį persekiojimą, sukelia pasekmių atitinkamų teisėjų statusui ar teisminių funkcijų vykdymo sąlygoms.
- 89 Iš to, kas išdėstyta, matyti, jog siekdamas užtikrinti, kad nacionaliniai teismai, priskirti prie teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus, be kita ko, nepriklausomumo reikalavimą, ir taip vykdyti įsipareigojimus pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, valstybės narės turi užtikrinti, kad jų teismų teisėjų statusui ir jų funkcijų vykdymo sąlygoms taikoma tvarka, visų pirma susijusi su šiemis teisėjams taikomo imuniteto panaikinimu, atitiktų teisėjų nepriklausomumo principą, be kita ko, garantuodamos, kad pagal šią tvarką sprendimus priimtų ar kontroliuotų teisminė instancija, kuri pati atitinka su veiksminga teismine gynyba susijusius reikalavimus (pagal analogiją žr. 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 35 punktą).

- 90 Taigi šiuo atveju reikia konstatuoti, kad, pirma, nagrinėjant *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų bylas darbo teisės ir socialinio draudimo srityje ir bylas dėl šių teisėjų išleidimo į pensiją, pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktus priskiriamas drausmės bylų kolegijos kompetencijai, gali prireikti ne tik taikyti Sąjungos teisę; kaip pažymėjo Komisija, šios bylos susijusios ir su šių teisėjų statusu bei jų funkcijų vykdymo sąlygomis.
- 91 Be to, kaip nurodė Komisija, o Lenkijos Respublika tam neprieštaravo, sprendimai dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų ir bendrosios kompetencijos teismų teisėjų imuniteto panaikinimo, siekiant jiems taikyti baudžiamąją atsakomybę, lemia jų nušalinimą nuo pareigų, kuris gali trukti neribotą laikotarpį, ir jų darbo užmokesčio sumažinimą nuo 25 % iki 50 % per tą laikotarpį. Todėl bylos dėl leidimo iškelti baudžiamąją bylą teisėjams ar teisėjams stažuotojams ar juos suimti, pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punktą priskiriamos drausmės bylų kolegijos kompetencijai, yra susijusios su *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų ir bendrosios kompetencijos teismų teisėjų statusu ir jų funkcijų vykdymo sąlygomis.
- 92 Vadinas, vadovaujantis šios nutarties 89 punkte nurodyta jurisprudencija, tam, kad įvykdytų įsipareigojimus pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, Lenkijos Respublika turi užtikrinti, kad kompetencija priimti sprendimus iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a, 2 ir 3 punktuose nurodytose bylose būtų suteikta instancijai, atitinkančiai su veiksminga teismine apsauga susijusius reikalavimus, be kita ko, nepriklausomumo reikalavimą.
- 93 Taigi ieškinio dėl esmės ketvirtuoju priekaištu keliamas klausimas, ar drausmės bylų kolegija atitinka šiuos reikalavimus.
- 94 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad Sprendime *A. K.* Teisingumo Teismas nustatė nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimų apimtį būtent dėl tokios instancijos, kokia yra drausmės bylų kolegija.
- 95 Pirma, kiek tai susiję su drausmės bylų kolegijos teisėjų skyrimo sąlygomis, Teisingumo Teismas, nurodęs, kad juos skiria Lenkijos Respublikos prezidentas pasiūlius NTT, Sprendimo *A. K.* 137 ir 138 punktuose, remdamasis 2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija (Aukščiausiojo Teismo nepriklausomumas)* (C-619/18, EU:C:2019:531) 115 ir 116 punktais, nusprendė, kad, nors NTT dalyvavimas šioje skyrimo procedūroje gali prisidėti prie jos objektyvumo užtikrinimo, apribodamas Lenkijos Respublikos prezidento diskreciją įgyvendinant jam suteiktus įgaliojimus, vis dėlto taip yra tik jeigu pati NTT yra pakankamai nepriklausoma nuo įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžių ir Lenkijos Respublikos prezidento. Taigi šiuo klausimu Sprendimo *A. K.* 142–145 punktuose Teisingumo Teismas, remdamasis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusia teismo pateikta informacija, nustatė aplinkybes, kurios, vertinamos kartu, gali sukelti abejonių dėl tokio organo, kaip NTT, nepriklausomumo (taip pat žr. 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 68 ir 69 punktus).
- 96 Antra, neatsižvelgdamas į drausmės bylų kolegijos teisėjų skyrimo sąlygas ir NTT vaidmenį šiuo klausimu Teisingumo Teismas Sprendimo *A. K.* 147–151 punktuose nurodė kitas aplinkybes, tiesiogiai apibūdinančias drausmės bylų kolegiją, ir to sprendimo 152 punkte konstatavo, kad nors kiekviena iš jų savaime ir vertinama atskirai negali sukelti abejonių dėl šios institucijos nepriklausomumo, jų derinys galėtų lemti kitokią išvadą, ypač jei su NTT susijęs nagrinėjimas atskleistų pastarosios nepriklausomumo nuo įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžių stoką (taip pat žr. 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 71 punktą).

- 97 Atsižvelgiant į Sprendime *A. K.* Teisingumo Teismo pateiktą išaiškinimą, taip pat po šio sprendimo priimtą 2019 m. gruodžio 5 d. darbo bylų kolegijos sprendimą, iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti galimybių, kad drausmės bylų kolegija neatitinka pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą keliamo nepriklausomumo reikalavimo (šiuo klausimu žr. 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 77 punktą).
- 98 Taigi šiame etape nesprendžiant dėl šalių ieškinio dėl esmės ketvirtajame priekaište nurodytų argumentų pagrįstumo, nes tai yra tik byla iš esmės nagrinėjančio teismo kompetencija, darytina išvada, kad atsižvelgiant į Komisijos nurodytas aplinkybes, į šios nutarties 82–89 punktuose nurodytą jurisprudenciją, taip pat į išaiškinimus, pateiktus, be kita ko, Sprendime *A. K.*, matyti, jog šios institucijos pateikti šio priekaišto argumentai iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintys rimto pagrindo, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 79 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 99 Šios išvados nepaneigia Lenkijos Respublikos pateikti argumentai.
- 100 Visų pirma Lenkijos Respublika teigia, kad atsižvelgiant į naujausią Teisingumo Teismo jurisprudenciją dėl reikalavimų, susijusių su teise į veiksmingą teisminę apsaugą, kaip tai suprantama pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, konkrečiai – 2020 m. liepos 9 d. Sprendimą *Land Hessen* (C-272/19, EU:C:2020:535) ir 2021 m. balandžio 20 d. Sprendimą *Repubblica* (C-896/19, EU:C:2021:311), 2020 m. rugsėjo 10 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos nutartį *Taryba / Sharpston* (C-424/20 P(R), nepaskelbta Rink., EU:C:2020:705) ir 2020 m. spalio 6 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *Sharpston / Taryba ir Valstybių narių vyriausybių atstovų konferencija* (T-180/20, nepaskelbta Rink., EU:T:2020:473), ieškinio dėl esmės ketvirtąjį priekaištą reikia atmesti. Iš šios jurisprudencijos matyti, kad valstybių narių pareiga užtikrinti teisminės valdžios nepriklausomumą, kylanti iš šios SESV nuostatos, neprieštarauja tam, kad teisėjus skiria politikai, kad šiose procedūrose nedalyvauja teisėjų atstovai ir joms netaikoma teisminė kontrolė.
- 101 Vis dėlto, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, visų pirma 2020 m. liepos 9 d. Sprendime *Land Hessen* (C-272/19, EU:C:2020:535) ir 2021 m. balandžio 20 d. Sprendime *Repubblica* (C-896/19, EU:C:2021:311), tik taikyta ankstesnė Teisingumo Teismo jurisprudencija, konkrečiai – Sprendime *A. K.* nurodyti teisės principai. Be to, 2020 m. rugsėjo 10 d. Nutartyje *Taryba / Sharpston* (C-424/20 P(R), nepaskelbta Rink., EU:C:2020:705) tik konstatuota, kad dėl valstybių narių vyriausybių atstovų sprendimo pareikštas ieškinys iš pirmo žvilgsnio buvo akivaizdžiai nepriimtinas, nes tokio sprendimo, priimto ne Sąjungos institucijos, įstaigos ar organo, teisėtumo Teisingumo Teismas nekontroliuoja pagal SESV 263 straipsnį; ši išvada patvirtinta 2021 m. birželio 16 d. Nutartimi *Sharpston / Taryba ir Valstybių narių vyriausybių atstovų konferencija* (C-684/20 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2021:486), priimta gavus apeliacinį skundą dėl 2020 m. spalio 6 d. Bendrojo Teismo nutarties *Sharpston / Taryba ir Valstybių narių vyriausybių atstovų konferencija* (T-180/20, nepaskelbta Rink., EU:T:2020:473).
- 102 Vadinasi, šios nutarties 100 punkte nurodyta jurisprudencija nepaneigia *fumus boni juris*, kiek tai susiję su ieškinio dėl esmės ketvirtuoju priekaištu.
- 103 Antra, Lenkijos Respublika nurodo, kad Sprendimas *A. K.* nereikšmingas, kiek tai susiję su klausimu, ar ieškinio dėl esmės ketvirtasis priekaištas iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintis rimto pagrindo, nes šis sprendimas priimtas susiklosčius specifinėms faktinėms aplinkybėms.

- 104 Nors iš tiesų dėl šio aspekto Teisingumo Teismas Sprendime *A. K.* nekonstatavo, kad nagrinėjami Lenkijos teisės aktai neatitinka ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir šį aspektą paliko įvertinti prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, svarbu priminti, kad SESV 267 straipsnyje įtvirtinta prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra yra Teisingumo Teismo ir valstybių narių teismų tiesioginio bendradarbiavimo procedūra. Vykstant šiai procedūrai, kuri grindžiama aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo kompetencijos atskyrimu, bet koks bylos faktinių aplinkybių vertinimas priskirtinas nacionalinio teismo kompetencijai; jis, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes, vertina ir prejudicinio sprendimo reikalingumą savo sprendimui priimti, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų reikšmingumą, o Teisingumo Teismas turi teisę aiškinti Sąjungos nuostatas ar spręsti dėl jų galiojimo tik remdamasis nacionalinio teismo nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis (2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Polbud – Wykonawstwo*, C-106/16, EU:C:2017:804, 27 punktą; 2018 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Dell’Acqua*, C-370/16, EU:C:2018:344, 31 punktą ir 2021 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Repubblica*, C-896/19, EU:C:2021:311, 28 punktą).
- 105 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismo užduotį reikia skirti pagal tai, ar jam pateikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, ar pareiškiamas ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo konstatavimo. Iš tiesų, nors nagrinėdamas ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo Teisingumo Teismas turi patikrinti, ar Komisijos arba valstybės narės ginčijama nacionalinė priemonė ar veiksmai prieštarauja Sąjungos teisei (bendraja prasme ir nesant būtinybės, kad nacionaliniuose teismuose būtų sprendžiamas dėl jų kilęs ginčas), Teisingumo Teismo užduotis vykstant prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrai yra padėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui priimti sprendimą konkrečioje jo nagrinėjamoje byloje (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Miasto Łowicz ir Prokurator Generalny*, C-558/18 ir C-563/18, EU:C:2020:234, 47 punktą; taip pat 2021 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Repubblica*, C-896/19, EU:C:2021:311, 29 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 106 Taip pat reikia priminti, kad nors per prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą Teisingumo Teismas neturi priimti sprendimo dėl nacionalinės teisės nuostatų suderinamumo su Sąjungos teisės normomis, jis vis dėlto yra kompetentingas pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui bet koki su ta teise susijusį išaiškinimą, leidžiantį šiam įvertinti tokį suderinamumą, kad galėtų priimti sprendimą savo nagrinėjamoje byloje (2010 m. sausio 26 d. Sprendimo *Transportes Urbanos y Servicios Generales*, C-118/08, EU:C:2010:39, 23 punktą ir 2021 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Repubblica*, C-896/19, EU:C:2021:311, 30 punktą).
- 107 Taikydamas šią jurisprudenciją Sprendimo *A. K.* 132 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad analizavo tik Sąjungos teisės nuostatas ir pateikė jų aiškinimą, kuris būtų naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, o šis, remdamasis Teisingumo Teismo pateiktais išaiškinimais, turėjo įvertinti nagrinėjamų Lenkijos teisės aktų suderinamumą su Sąjungos teise, kad galėtų išspręsti jo nagrinėjamus ginčus (taip pat žr. 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 75 punktą).
- 108 Dėl šių išaiškinimų konkrečiai pažymėtina: kadangi jie iš esmės susiję su drausmės bylų kolegijos įgaliojimais, jos sudėtimi, narių skyrimo sąlygomis ir tvarka, taip pat su jos autonomijos *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) struktūroje laipsniu, jie yra reikšmingi ne tik 2019 m. gruodžio 5 d. *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) sprendime nagrinėtoms faktinėms aplinkybėms (2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 76 punktą).

- 109 Taigi negalima pritarti Lenkijos Respublikos argumentui, kuriuo ginčijamas Sprendimo A. K. reikšmingumas vertinant, ar ieškinio dėl esmės ketvirtasis priekaištas iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintis rimto pagrindo.
- 110 Trečia, Lenkijos Respublika tvirtina, kad kitose valstybėse narėse egzistuoja panaši į Lenkijos tvarką, kiek tai susiję su teisėjų skyrimo į nacionalinius aukščiausius teismus procedūra. Šiomis aplinkybėmis Lenkijos Respublika nurodo, pirma, Čekijos Respublikoje, Vokietijoje, Airijoje, Lietuvoje, Maltoje ir Austrijoje galiojančią tvarką, pagal kurią šių teisėjų atrinkimas patikėtas išimtinai vykdomosios ar įstatymų leidžiamosios valdžios atstovams ar jiems teikiant pirmumą, taip pat, antra, Belgijoje, Danijoje ir Prancūzijoje galiojančią tvarką, pagal kurią teisminės valdžios atstovai dalyvauja aukščiausių instancijų teismų teisėjų skyrimo procedūroje, tačiau jie neturi lemiamos įtakos šių teisėjų atrankai. Beje, kiek tai susiję būtent su NTT narių skyrimo procedūra, Lenkijos Respublika nurodo ir Ispanijoje galiojančią tvarką, t. y. *Consejo General del Poder Judicial* (Nacionalinė teisėjų taryba, Ispanija) narių skyrimo tvarką. Anot Lenkijos Respublikos, tai, kad Komisija neskundė šių valstybių tvarkos, įrodo, kad šios institucijos priekaištas dėl drausmės bylų kolegijos nepriklausomumo stokos neturi pagrindo.
- 111 Vis dėlto šioje byloje pakanka pažymėti, kad Lenkijos Respublika negali pagrįstai remtis tariamu taisyklių, panašių į ieškinio dėl esmės ketvirtajame priekaište nurodytas nacionalines nuostatas, galiojimu, siekdama įrodyti, kad sąlyga dėl *fumus boni juris* netenkinama, kiek tai susiję su šiuo priekaištu (2018 m. gruodžio 17 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, 58 punktas).
- 112 Galiausiai, ketvirta, Lenkijos Respublika nurodo *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų skyrimo tvarkos ir NTT, t. y. institucijos, dalyvaujančios skiriant šiuos teisėjus, narių skyrimo procedūros ypatumus, siekdama įrodyti, kad ši tvarka atitinka jų nepriklausomumo reikalavimą.
- 113 Taigi atsižvelgiant, be kita ko, į Teisingumo Teismo išaiškinimus, pateiktus Sprendime A. K., šie argumentai neleidžia konstatuoti, kad ieškinio dėl esmės ketvirtasis priekaištas iš pirmo žvilgsnio neturi jokio rimto pagrindo.
- 114 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia nutarti, kad tenkinama *fumus boni juris* sąlyga, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu.

– *Dėl skubos*

- 115 Kaip priminta šios nutarties 68 punkte, pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros tikslas – garantuoti būsimo galutinio sprendimo veiksmingumą, kad būtų išvengta Teisingumo Teismo užtikrinamos teisinės apsaugos spragų. Tam, kad būtų pasiektas šis tikslas, skuba turi būti įvertinta atsižvelgiant į būtinumą priimti laikinąjį sprendimą, kad būtų išvengta didelės ir nepataisomos žalos šaliai, kuri siekia laikinos apsaugos. Ši šalis turi įrodyti, kad nenorėdama patirti tokios žalos negali laukti, kol bus priimtas sprendimas dėl bylos esmės. Siekiant patvirtinti tokios didelės ir nepataisomos žalos egzistavimą nereikia reikalauti absoliučiai tiksliai įrodyti, kad bus padaryta žala. Pakanka, kad šią žalą būtų galima pakankamai tiksliai numatyti (2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 82 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 116 Be to, laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas, vertindamas tik skubą, turi daryti prielaidą, kad taikyti laikinąsias apsaugos priemones prašančio subjekto pateikti kaltinimai gali būti pagrįsti, tačiau tai nereiškia, kad teisėjas laikosi kokios nors pozicijos dėl tokių kaltinimų esmės. Didelė ir nepataisoma žala, kurios tikėtinumą reikia įrodyti, yra ta, kuri atitinkamu atveju būtų padaryta atsisakius taikyti prašomas laikinąsias apsaugos priemones, jei ieškinys dėl esmės vėliau būtų patenkintas (2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija, C-791/19 R, EU:C:2020:277*, 83 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 117 Vadinasi, šiuo atveju Teisingumo Teismas, vertindamas skubą, turi daryti prielaidą, kad pagal ketvirtajame ieškinio dėl esmės kaltinime nurodytas nacionalines nuostatas gali būti suteikta kompetencija priimti sprendimus darbo teisės ir socialinio draudimo bylose dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų, šių teisėjų išleidimo į pensiją bylose, taip pat bylose dėl leidimo pradėti baudžiamąjį procesą dėl teisėjų ar teisėjų stažuotojų ar juos suimti institucijai, kurios nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti, todėl tos nuostatos prieštarauja Lenkijos įsipareigojimui pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą užtikrinti, kad nacionaliniai teismai, priskirti prie teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus.
- 118 Beje, atliekant šį vertinimą reikia atsižvelgti į tai, kad drausmės bylų kolegija jau pradėjo savo veiklą, nagrinėdama bylas, nurodytas iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a, 2 ir 3 punktuose.
- 119 Be to, kiek tai susiję būtent su bylomis dėl prašymo leisti iškelti baudžiamąją bylą teisėjams ar teisėjams stažuotojams ar juos suimti, taip pat svarbu atsižvelgti į tai, kad, kaip nurodė Komisija, ir tam neprieštaravo Lenkijos Respublika, visų pirma per laikotarpį nuo 2020 m. vasario 14 d., t. y. pakeitimo įstatymo įsigaliojimo datos, iki 2021 m. kovo 15 d. drausmės bylų kolegijai buvo pateikta daugiau nei 40 prašymų, vienas iš jų – dėl darbo bylų kolegijos pirmininko, ir kad nuo 2020 m. lapkričio 5 d. jau išnagrinėta daugiau nei 20 prašymų. Antra, prašymų dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų skaičius išaugo per kelias savaites prieš pareiškiant ieškinį dėl esmės, konkrečiai 2021 m. kovo 16 d. *Prokuratura Krajowa* (Nacionalinė prokuratūra, Lenkija) pateikė prašymus leisti iškelti baudžiamąją bylą trims šio teismo baudžiamųjų bylų kolegijos teisėjams. Trečia, drausmės bylų kolegija priėmė daugiau nei 12 sprendimų leisti pradėti baudžiamąjį procesą dėl teisėjų, sustabdė jų įgaliojimus ir nuo 25 % iki 50 % sumažino jų darbo užmokestį įgaliojimų sustabdymo laikotarpiu.
- 120 Atsižvelgiant į šį kontekstą reikia išnagrinėti, ar, kaip tvirtina Komisija, ieškinio dėl esmės ketvirtajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymas ir pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punktą drausmės bylų kolegijos priimtų sprendimų sukeltamų pasekmių taikymas gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisės sistemai.
- 121 Šiuo klausimu, kaip matyti iš šios nutarties 88 ir 89 punktuose nurodytos jurisprudencijos, tai, kad dėl ieškinio dėl esmės ketvirtajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymo darbo teisės ir socialinio draudimo bylas dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų, šių teisėjų išleidimo į pensiją bylas, taip pat bylas dėl leidimo iškelti baudžiamąją bylą teisėjams ar teisėjams stažuotojams ar juos suimti, kol bus priimtas galutinis sprendimas, nagrinėja institucija, t. y. drausmės bylų kolegija, kurios nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti, per šį laikotarpį gali būti pažeistas *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) ir bendrosios kompetencijos teismų nepriklausomumas.

- 122 Kaip nurodė Komisija ir kaip, beje, matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, vien tai, kad *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) ir bendrosios kompetencijos teismų teisėjams kyla grėsmė, kad dėl jų pateiktus prašymus panaikinti imunitetą, siekiant jų atžvilgiu pradėti baudžiamąjį procesą, nagrinės instancija, kurios nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti, gali paveikti jų pačių nepriklausomumą, atsižvelgiant į pasekmes, kurių atitinkamiems teisėjams gali kilti dėl imuniteto panaikinimo, t. y. įgaliojimų sustabdymas neapibrėžtam laikotarpiui ir darbo užmokesčio sumažinimas nuo 25 % iki 50 % taip pat neapibrėžtam laikotarpiui (pagal analogiją žr. 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 90* punktą).
- 123 Taip pat vien tai, kad bylų, darančių poveikį *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų statusui ir darbo sąlygoms, kaip antai bylų darbo teisės ir socialinio draudimo srityje, taip pat bylų dėl jų išleidimo į pensiją nagrinėjimas patikėtas instancijai, kurios nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti, teisės subjektams gali sukelti abejonių dėl tų teisėjų nepriklausomumo.
- 124 Taigi, kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, tai, kad dėl nacionalinės nuostatos, dėl kurios pareikštas ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo, taikymo gali nepavykti užtikrinti *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nepriklausomumo, kol bus priimtas sprendimas dėl šio ieškinių, gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisės sistemai, taigi, ir pagal Sąjungos teisę teisės subjektams suteikiamoms teisėms, taip pat ESS 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms, kuriomis pagrįsta Sąjunga, be kita ko, teisinei valstybei (šiuo klausimu žr. 2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija, C-791/19 R, EU:C:2020:277, 92* punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 125 Iš to, kas išdėstyta, matyti, jog, kaip tvirtino Komisija, ieškinių dėl esmės ketvirtajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų tiek, kiek jomis drausmės bylų kolegijai, kurios nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti, suteikta kompetencija priimti sprendimus darbo teisės ir socialinio draudimo bylose dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų ir šių teisėjų išleidimo į pensiją bylose, taip pat bylose dėl leidimo pradėti baudžiamąjį procesą dėl Lenkijos teismų sistemos teisėjų ar teisėjų stažuotojų arba juos suimti, taikymas gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisės sistemai.
- 126 Galiausiai, jeigu vien tai, kad *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) ir bendrosios kompetencijos teisėjams gali kilti grėsmė, kad prašymus dėl jų imuniteto panaikinimo, siekiant dėl jų pradėti baudžiamąjį procesą, nagrinės instancija, t. y. drausmės bylų kolegija, kurios nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti, gali pažeisti šių teisėjų nepriklausomumą, juo labiau šios instancijos priimami sprendimai dėl teisėjų imuniteto panaikinimo, lemiantys įgaliojimų sustabdymą ir atitinkamų teisėjų darbo užmokesčio sumažinimą, gali padidinti abejones dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) ir bendrosios kompetencijos teismų teisėjų, dėl kurių tokie sprendimai nepriimti, atsparumo bet kokiai įtakai ar išorės veiksniams, galintiems paveikti jų sprendimus ir sudaryti įspūdį, kad šie teisėjai nėra nepriklausomi ar nešališki, o tai pakenktų teisės subjektų pasitikėjimui, kurį turi kelti teisingumas demokratinėje visuomenėje ir teisinėje valstybėje.
- 127 Vadinasi, aplinkybė, kad dėl drausmės bylų kolegijos sprendimų leisti pradėti baudžiamąjį teisėjo procesą sukeliama pasekmių *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) ir bendrosios kompetencijos teisėjų, dėl kurių tokie sprendimai nepriimti, nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti, kol bus priimtas galutinis sprendimas, gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisei, juo labiau kad teismines funkcijas per šį laikotarpį turės vykdyti tik šie teisėjai.

- 128 Kaip nurodė Komisija, tokios grėsmės galima išvengti tik užtikrinant, kad bus atkurti atitinkamų teisėjų, dėl kurių priimti šie sprendimai, teisinis statusas ir padėtis, susijusi su jų teisėmis bei funkcijų vykdymo sąlygomis, kokie buvo prieš priimant tuos sprendimus.
- 129 Šiomis aplinkybėmis reikia nuspręsti, kad Komisija įrodė, jog, atsisakius taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytas laikinąsias apsaugos priemones, dėl ieškinio dėl esmės ketvirtajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymo, taip pat dėl sprendimų leisti Lenkijos teismų sistemos teisėjams taikyti baudžiamąją atsakomybę sukeliamų pasekmių gali būti padaryta didelė ir nepataisoma žala Sąjungos teisės sistemai.
- 130 Lenkijos Respublikos pateikti argumentai, kuriais siekiama įrodyti skubos nebuvimą, nepaneigia šio vertinimo.
- 131 Visų pirma Lenkijos Respublika tvirtina, kad Komisija delsė imtis tolesnių veiksmų, kad būtų nutrauktas ieškinio dėl esmės ketvirtajame priekaište nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas, nes būtent nuo tada, kai priimtas Aukščiausiojo Teismo įstatymas, o ne pakeitimo įstatymas, drausmės bylų kolegija turi kompetenciją nagrinėti bylas, nurodytas iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a, 2 ir 3 punktuose.
- 132 Iš tikrųjų, kiek tai susiję su iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktais, jie jau buvo Aukščiausiojo Teismo įstatyme. O štai 1a punktu tik išplėsta drausmės bylų kolegijos kompetencija priimti sprendimus bylose dėl leidimo pradėti baudžiamąjį procesą dėl teisėjų ar teisėjų stažuotojų arba juos suimti, nustatyta kitose Aukščiausiojo Teismo įstatymo nuostatose, kad ji apimtų procesą pirmojoje instancijoje, kiek tai susiję su bylomis dėl bendrosios kompetencijos teisėjų ir teisėjų stažuotojų.
- 133 Be to, dėl drausmės bylų kolegijos kompetencijos, kiek tai susiję su iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytomis bylomis, Sprendime *A. K. Teisingumo Teismo* pateikti išaiškinimai leistų išvengti didelės ir nepataisomos žalos grėsmės dėl šios nuostatos taikymo. Iš tikrųjų, jeigu atsižvelgiant į šiuos išaiškinimus reikėtų nuspręsti, kad dėl šių drausmės bylų kolegijos nagrinėjamų bylų nėra galimybės užtikrinti teisės į nepriklausomą teismą, remiantis kartu taikomomis ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio nuostatomis, būtų galima netaikyti drausmės bylų kolegijai kompetenciją nagrinėti šias bylas suteikiančių nuostatų ir ją perduoti kitam teismui, kuris turėtų kompetenciją nesant pastarųjų nuostatų.
- 134 Pirmiausia šiuo klausimu pažymėtina, kad, kaip matyti iš šios nutarties 29–37 punktų, Komisija Lenkijos Respublikai išsiuntė pirmąjį oficialų pranešimą dėl pakeitimo įstatymo 2020 m. balandžio 29 d., t. y. praėjus keturiems mėnesiams po jo priėmimo ir tik aštuonias dienas trukusio teisėkūros proceso. Taigi atsižvelgiant į tai, kad pakeitimo įstatymu pakeistas ne tik Aukščiausiojo Teismo įstatymas, bet ir kiti įstatymai, kaip antai Bendrosios kompetencijos teismų įstatymas ir Administracinių teismų įstatymas, toks keturių mėnesių terminas, skirtas išnagrinėti visiems pakeitimo įstatymu padarytiems pakeitimams ir jų suderinamumui su Sąjungos teise bei įvertinti jų poveikiui, neturėtų būti laikomas nepagrįstu. Be to, iš Komisijos ir Lenkijos Respublikos susirašinėjimo nuo šio oficialaus pranešimo iki ieškinio dėl esmės pareiškimo chronologinės sekos nematyti, jog ši institucija nesiėmė konkrečių veiksmų, kad konstatuotų nurodytą įsipareigojimų neįvykdymą.

- 135 Toliau, kiek tai susiję su drausmės bylų kolegijai pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punktą suteikta kompetencija, be to, kad neginčyta, kad ši nuostata buvo naujai įtraukta pakeitimo įstatymu, rašytinėse pastabose Lenkijos Respublika patvirtino Komisijos pateiktus duomenis tiek dėl prašymų panaikinti teisėjų imunitetą, drausmės bylų kolegijai pateiktų per laikotarpį nuo 2020 m. vasario 14 d. iki 2021 m. kovo 15 d., tiek apie šios kolegijos išnagrinėtų bylų nuo 2020 m. lapkričio 5 d. skaičių, primintus šios nutarties 119 punkte.
- 136 Iš tiesų Lenkijos Respublika ginčija remiantis šiais duomenimis padarytą Komisijos išvadą, t. y. kad suintensyvėjo drausmės bylų kolegijos veikla pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punktą per paskutinius mėnesius iki ieškinio dėl esmės pareiškimo ir šio laikinųjų apsaugos priemonių prašymo pateikimo, ir šis suintensyvėjimas, anot šios institucijos, reiškia skubos buvimą. Ši valstybė narė pažymi, kad, jeigu pagal įstatymą konkrečiam teismui suteikiama kompetencija nagrinėti naują bylų kategoriją, pirmiausia šis teismas turi atlikti tyrimus dėl šių bylų, todėl iš pradžių šiuo klausimu priimtų sprendimų neišvengiamai nedaug. Ta valstybė narė daro išvadą, kad negalima pagrįstai teigti, jog drausmės bylų kolegija suintensyvino savo veiklą, remiantis vien tuo, kad priėmus pakeitimo įstatymą ji priėmė daugiau sprendimų nuo 2020 m. lapkričio 5 d. iki 2021 m. kovo 15 d. ir nuo 2020 m. vasario 14 d. iki 2020 m. lapkričio 5 d.
- 137 Vis dėlto pateikdama šį teiginį Lenkijos Respublika ne tik prieštarauja savo teiginiui, kad drausmės bylų kolegija priima sprendimus tokio pobūdžio bylose, kaip nurodytos iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punkte, jau daugiau nei trejus metus, bet ir įrodo, kad drausmės bylų kolegijos veikla, kiek tai susiję su sprendimais, priimamais pagal šią nuostatą, per laikotarpį iki ieškinio dėl išpareigojimų neįvykdymo pateikimo buvo intensyvesnė, palyginti su veikla tuoj po pakeitimo įstatymo įsigaliojimo.
- 138 Galiausiai siekdama įrodyti skubos nebuvimą Lenkijos Respublika negali pagrįstai remtis tuo, kad iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktai jau buvo Aukščiausiojo Teismo įstatyme, nei tuo, kad Sprendimas *A. K.* leistų sumažinti dėl šios nuostatos taikymo kylančią didelės ir nepataisomos žalos grėsmę. Iš tikrųjų pakeitimo įstatymu įvestos tam tikros nuostatos, kurias Komisija ginčija pareikšdama ieškinį dėl esmės, remdamasi, be kita ko, tuo, kad jos užkerta kelią nacionaliniams teismams taikyti šiame sprendime nustatytus principus, todėl nuo pakeitimo įstatymo įsigaliojimo jos kenkia to sprendimo veiksmingumui siekiant nurodytų tikslų.
- 139 Antra, Lenkijos Respublika teigia, kad teisingumo vykdymui negali būti padaryta jokios žalos dėl to, kad panaikintas teisėjo imunitetas, kai yra įrodymų, kad jis padarė nusikalstamą veiką, ir leista jam taikyti baudžiamąją atsakomybę. Juo labiau nekyla tokios žalos atsiradimo grėsmė, nes po sprendimo panaikinti imunitetą baudžiamąją bylą nagrinėja ne drausmės bylų kolegija, o baudžiamųjų bylų kolegija.
- 140 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad, kaip matyti iš šios nutarties 121–125 punktuose pateiktų vertinimų, didelės ir nepataisomos žalos atsiradimo grėsmę lemia ne tai, kad dėl Lenkijos teismų sistemos teisėjų gali būti priimtas sprendimas panaikinti imunitetą, siekiant pradėti baudžiamąjį procesą jų atžvilgiu, bet tai, kad tokius sprendimus priima institucija, kurios nepriklausomumo gali nepavykti užtikrinti. Todėl aplinkybė, kad po sprendimo panaikinti imunitetą baudžiamąją bylą nagrinėja ne drausmės bylų kolegija, nepašalina tokios grėsmės.

141 Atsižvelgiant į pateiktus argumentus darytina išvada, kad skubos sąlyga įrodyta, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu.

– *Dėl interesų palyginimo*

142 Daugumoje laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrų tiek prašomas vykdymo sustabdymas, tiek atsisakymas jį taikyti gali iš dalies sukelti tam tikrų galutinių padarinių, o laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas, nagrinėjantis prašymą sustabdyti vykdymą, turi palyginti su kiekvienu galimu sprendimu susijusius pavojus. Konkrečiai kalbant, tai visų pirma reiškia, kad reikia išnagrinėti, ar šalies, kuri prašo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, interesas, kad būtų sustabdytas nacionalinės teisės nuostatų vykdymas, yra svarbesnis už interesą nedelsiant taikyti šias nuostatas. Tai nagrinėjant reikia nustatyti, ar galimas šių nuostatų panaikinimas Teisingumo Teismui patenkinus ieškinį dėl esmės leistų kardinaliai pakeisti padėti, kuri susidarytų neatidėliotinai jas vykdant, ir, atvirkščiai, kaip šių nuostatų vykdymo sustabdymas galėtų kliudyti pasiekti jose nustatytus tikslus, jei ieškinys dėl esmės būtų atmestas (2020 m. balandžio 8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija, C-791/19 R, EU:C:2020:277*, 104 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

143 Nagrinėjamu atveju Komisija teigia, kad, jeigu Teisingumo Teismas turėtų patvirtinti ieškinio dėl esmės ketvirtąjį priekaištą, atsisakęs taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytas laikinąsias apsaugos priemones, sistemingai būtų daromas neigiamas poveikis geram Sąjungos teisės sistemos veikimui ir padaryta nepataisoma žala iš Sąjungos teisės kylančioms teisės subjektų teisėms ir teisinės valstybės vertybėms, nurodytoms ESS 2 straipsnyje, o jeigu Teisingumo Teismas nurodytų taikyti prašomas laikinąsias apsaugos priemones ir paskui atmestų šį priekaištą, to pasekmės būtų, pirma, laikinas drausmės bylų kolegijos kompetencijai pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a, 2 ir 3 punktus priskiriamos veiklos sustabdymas ir, antra, drausmės bylų kolegijos sprendimų dėl teisėjų imuniteto nevykdymas.

144 Visų pirma dėl šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymo Lenkijos Respublika tvirtina, kad laikinas iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1a punkto netaikymas pažeistų ne tik subsidiarumo principą ir pagrindinius Sąjungos teisės sistemos principus, bet ir pagrindinius demokratinės sistemos teisinės valstybės principus, kuriuos saugo Lenkijos Respublikos Konstitucija, o tai šiai valstybei narei ir jos gyventojams lemtų didelę ir nepataisomą žalą.

145 Vis dėlto šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad, kaip priminta šios nutarties 50 punkte, nors valstybių narių teisingumo sistemos organizavimas priklauso šių valstybių narių kompetencijai, vis dėlto įgyvendinamos šią kompetenciją valstybės narės turi laikytis iš Sąjungos teisės, visų pirma iš ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, joms kylančių įpareigojimų.

146 Antra, Lenkijos Respublika teigia, kad visų sprendimų leisti pradėti baudžiamąjį procesą dėl teisėjų vykdymo sustabdymas lemtų tai, kad sueitų baudžiamosios atsakomybės už dalį padarytų nusikalstamų veikų senaties terminas. Be to, dar nebaigtos nagrinėti bylos turėtų būti nagrinėjamos iš naujo, pateikus naują kaltinamąjį aktą, o tai irgi lemtų, kad dalis nusikalstamų veikų subjektų dėl praėjusio laikotarpio galėtų išvengti atsakomybės. Galiausiai dėl visų drausminių bylų kolegijos priimtų sprendimų vykdymo atidėjimo baigtų galioti baudžiamojo poveikio priemonės, kurias teismai nurodo taikyti, kad būtų apsaugoti nuo nusikalstamų veikų,

kaip antai seksualinio prievartavimo ar smurto šeimoje, nukentėję asmenys. Taigi Komisijos prašomų laikinųjų apsaugos priemonių taikymas pakenktų nuo nusikalstamų veikų, padarytų teisėju, dėl kurių priimti šie sprendimai, nukentėjusių asmenų interesams.

- 147 Vis dėlto iš anksto nevertinant Lenkijos Respublikos teiginio, kad dėl drausminių bylų kolegijos sprendimų dėl teisėjų imuniteto panaikinimo vykdymo atidėjimo gali sueiti jų padarytų nusikalstamų veikų senaties terminas, pagrįstumo reikia konstatuoti, kad ši valstybė narė nenurodė sprendimų, kurių vykdymo atidėjimas, atsižvelgiant į konkrečias šių sprendimų priėmimo aplinkybes, sukeltų tokių pasekmių, skaičiaus. Taip pat ši valstybė narė nepateikė jokių konkrečių duomenų, patvirtinančių, kad buvo priimta sprendimų panaikinti teisėjo imunitetą, siekiant taikyti baudžiamąją atsakomybę už seksualinio prievartavimo ar smurto šeimoje veikas teisėjams, kuriems buvo paskirtos tokios baudžiamosios priemonės, kad būtų apsaugoti nuo šių nusikalstamų veikų nukentėję asmenys. Taigi Lenkijos Respublika neįrodė, kad egzistuoja jos nurodytos žalos atsiradimo grėsmė.
- 148 Trečia, Lenkijos Respublika tvirtina, kad teisėjų, kuriems pateikti kaltinimai baudžiamosiose bylose, grąžinimas vykdyti teisminę veiklą, pirma, keltų realią grėsmę teisingumo vykdymo saugumui, nes šie teisėjai galėtų pasinaudoti grįžimu, be kita ko, siekdami konkrečių savo interesų, be to, neliktų tų teisėjų nepriklausomumo įvaizdžio, o tai būtų nepataisoma žala Lenkijos teisingumo sistemai ir privačių asmenų nuomonei apie ją. Iš tikrųjų būtų sunku remtis teisėjo nepriklausomumo įvaizdžiu, jeigu jam pateikti kaltinimai dėl korupcijos.
- 149 Pirmiausia šiuo klausimu pažymėtina, kad teisėjui, grąžintam vykdyti teisminę veiklą ir vykdant teismines funkcijas siekiam konkrečių savo interesų, galėtų būti taikomos nacionalinėje teisėje numatytos priemonės, prireikus baudžiamosios teisės priemonės, kad tokie veiksmai būtų nutraukti, jeigu šiuo atveju sprendimą dėl šio teisėjo imuniteto panaikinimo priimtų nepriklausoma teisminė instancija, atitinkanti Sprendime *A. K.* nurodytus reikalavimus.
- 150 Be to, nors iš tiesų atsižvelgiant į teisėjų vykdomas pareigas teisėjo, kaltinamo padarius nusikalstamas veikas, kurioms dėl savo pobūdžio poveikį gali daryti išorės veiksniai, kaip antai korupcija, grįžimas vykdyti teisminę veiklą gali kelti abejonių dėl jo nepriklausomumo, vis dėlto Lenkijos Respublika nepateikė jokių duomenų, kokią visų drausmės bylų kolegijos sprendimų panaikinti imunitetą procentinę dalį sudaro nuo pakeitimo įstatymo įsigaliojimo 2020 m. vasario 14 d. iki ieškinio dėl išipareigojimų pateikimo 2021 m. kovo 31 d. priimti sprendimai, kuriais teisėjai kaltinami padarę šios rūšies nusikaltimus, nes tokie duomenys būtų leidę vertinti nurodytos žalos buvimą ir dydį.
- 151 Antra, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos b punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu, Lenkijos Respublika akcentuoja aplinkybę, kad iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų taikymas nepadarytų jokios žalos, nes, remiantis Sprendimu *A. K.*, jeigu kiltų reali grėsmė, kad šalies teisės bus pažeistos, su šia nuostata susijusias bylas būtų galima perduoti teismui, užtikrinančiam teisę į nepriklausomą teismą. Tačiau, jeigu ta nuostata būtų laikinai netaikoma, drausmės bylų kolegija neturėtų galimybės nagrinėti bylų, kuriose nepateikta jokių kaltinimų dėl šios kolegijos užtikrinamos teisės į nepriklausomą teismą.
- 152 Vis dėlto dėl šios nutarties 138 punkte nurodytų priežasčių negalima patvirtinti Sprendimo *A. K.*, kaip priemonės, leidžiančios pašalinti didelės ir nepataisomos žalos atsiradimo grėsmę Sąjungos teisės sistemai dėl iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų taikymo, veiksmingumo.

- 153 Šiomis aplinkybėmis reikia nuspręsti, kad susiduriančių interesų palyginimas lemia tai, kad reikia taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos a ir b punktuose nurodytas laikinas apsaugos priemonės.

Dėl šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių

– *Dėl „fumus boni juris“*

- 154 Komisija teigia, kad ieškinio dėl esmės pirmasis priekaištas, pateiktas dėl nacionalinių nuostatų, kurioms prašoma taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytas laikinas apsaugos priemonės, iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintis rimto pagrindo, nes šis priekaištas konkrečiai susijęs su tuo, kad drausdama visiems nacionaliniams teismams tikrinti Sąjungos reikalavimų, susijusių su pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo, laikymąsi Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio nuostatas, atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją dėl EŽTK 6 straipsnio 1 dalies, taip pat pagal SESV 267 straipsnį ir Sąjungos teisės viršenybės principą.
- 155 Šiuo klausimu Komisija, remdamasi, be kita ko, 2020 m. kovo 26 d. Sprendime *Simpson / Taryba ir HG / Komisija (Peržiūra)* (C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232), konkrečiai – šio sprendimo 55–57 ir 73–75 punktuose, nustatytais teisės principais, iš kurių matyti, kad teisėjų skyrimo ir teismo organų legitimumo, be kita ko, kiek tai susiję su teisėjų skyrimo procedūros pažeidimais, teisminė kontrolė būtina siekiant užtikrinti pagrindinę teisės subjektų teisę į veiksmingą gynybą Sąjungos teisės reguliavimo srityse, tvirtina, kad pateikiant ieškinio dėl esmės pirmąjį priekaištą nurodytos nuostatos tiek, kiek jomis draudžiama Lenkijos teismams vykdyti tokią kontrolę, pažeidžia ESS 19 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 47 straipsniu.
- 156 Be to, draudimas vykdyti tokią kontrolę nacionaliniams teismams užkerta kelią pagal SESV 267 straipsnį Teisingumo Teismui pateikti prejudicinius klausimus dėl Sąjungos reikalavimų, susijusių su pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu ir nešališku teismu.
- 157 Galiausiai Komisija teigia, jog aplinkybe, kad tariamo skyrimo į teisėjo pareigas sistemingumo Lenkijoje negalima ginčyti remiantis Lenkijos Respublikos Konstitucija, negalima pagrįsti to, kad netaikoma teisminė kontrolė, kuria siekiama patikrinti Sąjungos reikalavimų, susijusių su pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu ir nešališku teismu, laikymąsi, kad būtų užtikrinta pagrindinė teisė į veiksmingą teisminę gynybą Sąjungos teisės reguliavimo srityse. Be to, Komisija teigia, kad, jeigu būtų įrodytas šios pagrindinės teisės pažeidimas, pagal kartu taikomose ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio nuostatose įtvirtintus veiksmingumo principą ir viršenybės principą reikalaujama, jeigu tai lemia teisinio saugumo principo ir taikytinos teisės laikymosi bei ypatingo teisminės valdžios vaidmens demokratinėje visuomenėje palyginimas, netaikyti nacionalinių normų, įskaitant konstitucinių nuostatų, kaip tai matyti iš Sprendimo *A. B.* 151 punkto.
- 158 Lenkijos Respublika teigia, kad ieškinio dėl esmės pirmuoju priekaištu Komisijos ginčijamos nacionalinės nuostatos, pagal kurias draudžiama ginčyti darbo santykių ar teisėjo įgaliojimų buvimą pažeidžiant konstitucines nuostatas, visiškai neprieštarauja tam, kad nacionaliniai teismai tikrintų Sąjungos teisėje nustatytų reikalavimų, susijusių su pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu

ir nešališku teismu, laikymasi, kaip tai suprantama pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio 1 dalies ir Chartijos 47 straipsnio nuostatas, nes teisinis draudimas dėl neįmanomų veiksmų neturi jokios teisinės reikšmės.

- 159 Anot Lenkijos Respublikos, Chartijos 47 straipsnyje garantuojama teisė į pagal įstatymą įsteigtą nepriklausomą ir nešališką teismą neapima privačių asmenų teisės reikalauti ginčyti teisėjo, nagrinėjusio ar galėjusio nagrinėti jo bylą, įgaliojimus.
- 160 Šiuo klausimu siekiant patikrinti, ar tenkinama *fumus boni juris* sąlyga, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu, visų pirma atsižvelgiant į Lenkijos Respublikos pastabas reikia konstatuoti, kad pagal ieškiniu dėl esmės pirmajame priekaište nurodytas nuostatas *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), bendrosios kompetencijos teismams ir administraciniais teismams draudžiama tikrinti kolegijose posėdžiaujančių teisėjų paskyrimo proceso teisėtumą ir prireikus konstatuoti tokio proceso neteisėtumą.
- 161 Iš Lenkijos Respublikos teiginių, pateiktų šios nutarties 158 ir 159 punktuose, matyti, kad ši valstybė narė ginčija ne tai, kad pagal tas nacionalines nuostatas nacionaliniams teismams draudžiama atlikti tokį patikrinimą, o tai, kad toks draudimas, atitinkantis Lenkijos konstitucines nuostatas, gali būti laikomas jos išipareigojimo pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą užtikrinti teisę į pagal įstatymą įsteigtą nepriklausomą ir nešališką teismą neįvykdymu.
- 162 Taigi pateikiant ieškiniu dėl esmės pirmąjį priekaištą keliamas klausimas, ar siekdamas laikytis išipareigojimo pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, užtikrinti, kad nacionaliniai teismai, priskirti prie teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus, be kita ko, nepriklausomumo reikalavimą, valstybės narės turi užtikrinti, kad šie teismai galėtų tikrinti teismo sprendimą priimančioje kolegijoje posėdžiaujančių teisėjų paskyrimo procedūros teisėtumą.
- 163 Šiuo klausimu pažymėtina, jog Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad Chartijos 47 straipsnyje įtvirtinta pagrindinė teisė į veiksmingą teisinę gynybą pagal įstatymą įsteigtame nepriklausomame ir nešališkame teisme reiškia, kad kiekvienas teisės subjektas iš principo turi turėti galimybę remtis šios teisės pažeidimu. Vadinasi, Sąjungos teismas turi teisę tikrinti, ar nagrinėjamos paskyrimo procedūros pažeidimas galėjo lemti šios pagrindinės teisės pažeidimą (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Simpson / Taryba ir HG / Komisija (Peržiūra)*, C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 55 punktas).
- 164 Teisės kreiptis į pagal įstatymą įsteigtą nepriklausomą ir nešališką teismą užtikrinimo garantijos, būtent tos, kuriomis remiantis apibrėžiama teismo sąvoka ir sudėtis, yra kertinis teisės į teisingą bylos nagrinėjimą akmuo. Ši teisė reiškia, kad kiekvienas teismas privalo patikrinti, ar jo sudėtis atitinka tokio teismo apibrėžtį, kai šiuo klausimu kyla rimtų abejonių. Tokį patikrinimą būtina atlikti, kad teisės subjektai demokratinėje visuomenėje pasitikėtų teismais. Šiuo požiūriu tokia kontrolė yra esminis reikalavimas, kurio laikymasis priskirtinas viešosios tvarkos sričiai ir turi būti tikrinamas *ex officio* (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Simpson / Taryba ir HG / Komisija (Peržiūra)*, C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 57 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 165 Be to, remiantis Europos Žmogaus Teisių Teismo suformuota jurisprudencija, EŽTK 6 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje, kurį atitinka Chartijos 47 straipsnio antros pastraipos pirmas sakinytis, įterpus žodžių junginį „pagal įstatymą įsteigtas“, siekiama išvengti, kad teismų sistemos organizavimas būtų paliktas vykdomosios valdžios diskrecijai, ir užtikrinti, kad ši sritis būtų reglamentuojama įstatymo, kurį įstatymų leidžiamoji valdžia priima laikydamosi jos kompetencijos įgyvendinimo taisyklių. Tas teismas nurodė, kad šis žodžių junginys pirmiausia atspindi teisinės valstybės principą ir susijęs ne tik su paties teismo steigimo teisiniu pagrindu, bet ir su kiekvieną bylą nagrinėjančio teismo sudėtimi ir bet kuria kita vidaus teisės nuostata, kurios nesilaikant vieno ar kelių teisėjų dalyvavimas nagrinėjant bylą tampa neteisėtas; tokios nuostatos pirmiausia susijusios su atitinkamo teismo narių nepriklausomumu ir nešališkumu (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Simpson / Taryba ir HG / Komisija (Peržiūra)*, C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 73 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 166 Be to, Europos Žmogaus Teisių Teismas nurodė, kad teisė į tai, kad bylą nagrinėtų „pagal įstatymą įsteigtas“ teismas, kaip tai suprantama pagal EŽTK 6 straipsnio 1 dalį, dėl savo pobūdžio apima teisėjų paskyrimo procedūrą (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Simpson / Taryba ir HG / Komisija (Peržiūra)*, C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 74 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 167 Taigi, pažeidimas, padarytas skiriant teisėjus atitinkamoje teismų sistemoje, lemia ir Chartijos 47 straipsnio antros pastraipos pirmo sakinio pažeidimą, kai jis yra tokio pobūdžio ir sunkumo, kad kyla realus pavojus, jog kita valdžia, visų pirma vykdomoji, gali nepagrįstai pasinaudoti diskrecija, pažeidžiant viso skyrimo proceso rezultata, ir dėl to teisės subjektams kyla pagrįstų abejonių dėl vieno ar kelių atitinkamų teisėjų nepriklausomumo ir nešališkumo, o taip yra tuo atveju, kai pažeidžiamos pagrindinės nuostatos, kurios yra sudedamoji šios teismų sistemos steigimo ir veikimo dalis (2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Simpson / Taryba ir HG / Komisija (Peržiūra)*, C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 75 punktas).
- 168 Galiausiai Sprendimo A. K. 171 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal Sąjungos teisę draudžiama suteikti išimtinę jurisdikciją spręsti su šios teisės taikymu susijusius ginčus instancijai, kuri nėra nepriklausomas ir nešališkas teismas, kaip tai suprantama pagal Chartijos 47 straipsnį. Tuo remdamasis Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į jam pateiktus išaiškinimus, turi nustatyti, ar taip yra tokios instancijos, kaip drausmės bylų kolegija, kompetentingos nagrinėti ginčus pagrindinėse bylose, atveju, ir kad, jei tai pasitvirtintų, Sąjungos teisės viršenybės principas įpareigoja prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą netaikyti tokiai instancijai kompetenciją suteikiančių nacionalinės teisės nuostatų.
- 169 Kaip pažymėta šios nutarties 108 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti Teisingumo Teismo išaiškinimai dėl vertinimo, ar drausmės bylų kolegija yra nepriklausomas ir nešališkas teismas, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, yra susiję, be kita ko, su šio teismo narių skyrimo sąlygomis ir procedūra.
- 170 Taigi matyti, kad siekdamas įvykdyti įsipareigojimus pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą valstybės narės turi užtikrinti galimybę taikyti nacionalinių teismų, priskirtų prie teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, ir šių teismų teisėjų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimų laikymosi teisminę kontrolę; ši kontrolė apima, be kita ko, tų teismų teisėjų skyrimo procedūros teisėtumo kontrolę.

- 171 Taigi iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti, kad dėl ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo pirmajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų tiek, kiek pagal jas nacionaliniams teismams draudžiama tikrinti teisėjo paskyrimo proceso teisėtumą ar teismo legitimumą, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ir Chartijos 47 straipsnį, atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją dėl EŽTK 6 straipsnio 1 dalies, užtikrinti, kad nacionaliniai teismai, priskirti prie jos teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus.
- 172 Antra, iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, kad kiekvienas nacionalinis teismas, kuris kaip valstybės narės institucija sprendžia jo jurisdikcijai priklausančią bylą, vadovaudamasis ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu bendradarbiavimo principu, privalo visapusiškai taikyti tiesiogiai taikytiną Sąjungos teisę ir apsaugoti teises, kurias ji suteikia privatiems asmenims, atitinkamai netaikydama jokios nacionalinės teisės nuostatos, galinčios prieštarauti Sąjungos teisei, nesvarbu, ar ji priimta anksčiau, ar vėliau už Sąjungos teisės nuostatą (2010 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 55 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija; taip pat 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *Whiteland Import Export*, C-308/19, EU:C:2021:47, 31 punktas).
- 173 Vadinas, su pačiu Sąjungos teisės pobūdžiu susijusiems reikalavimams prieštarautų bet kuri nacionalinės teisės nuostata arba teisėkūros, administracinė ar teisminė praktika, dėl kurių Sąjungos teisė taptų mažiau veiksminga atsiskius teismui, kuris turi jurisdikciją taikyti šią teisę, suteikti įgaliojimus, kai atliekamas toks taikymas, imtis visų reikalingų priemonių, kad nebūtų taikomos nacionalinės teisės aktų nuostatos, galinčios kliudyti visiškai tiesiogiai taikytinų Sąjungos teisės normų veiksmingumui (2010 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 56 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija; taip pat 2018 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality ir Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 36 punktas).
- 174 Taigi nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią nacionalinis teismas, į kurią kreiptasi pagal jo kompetenciją, negali taikyti kartu taikomų ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio, ir netaikyti nacionalinės teisės nuostatos, prieštaraujančios šioms nuostatom, pažeidžia Sąjungos teisės viršenybės principą.
- 175 Šiomis aplinkybėmis iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti, kad dėl ieškinio dėl esmės pirmajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taip pat pažeidžiami šios valstybės narės įsipareigojimai, susiję su viršenybės principu, kylančiu iš kartu taikomų ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio.
- 176 Vadinas, šiame etape nesprendžiant dėl šalių pateiktų argumentų dėl ieškinio dėl esmės pirmojo priekaišto pagrįstumo, nes tai yra tik bylą iš esmės nagrinėjančio teismo kompetencija, atsižvelgiant į Komisijos nurodytas aplinkybes ir šios nutarties 163–168, taip pat 172 ir 173 punktuose nurodytą jurisprudenciją, reikia nutarti, kad šios institucijos pateikti argumentai dėl šio priekaišto iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintys rimto pagrindo, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 79 punkte nurodytą jurisprudenciją.

177 Atsižvelgiant į tai reikia konstatuoti, kad *fumus boni juris* sąlyga tenkinama, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu, ir nereikia vertinti, ar iš pirmo žvilgsnio atrodo pagrįstas argumentas, kad ieškinio dėl esmės pirmajame priekaište nurodytos nacionalinės nuostatos tariamai pažeidžia SESV 267 straipsnį, kaip tai matyti iš šios nutarties 79 punkte nurodytos jurisprudencijos.

– *Dėl skubos*

178 Atsižvelgiant į šios nutarties 116 punkte nurodytą jurisprudenciją Teisingumo Teismas, vertindamas skubą, turi daryti prielaidą, kad dėl ieškinio dėl esmės pirmajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų tiek, kiek jomis *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), bendrosios kompetencijos teismų ir administracinių teismų teisėjams draudžiama tikrinti teisėjų skyrimo proceso teisėtumą ir prireikus konstatuoti tokio proceso neteisėtumą, gali būti pažeistas Lenkijos Respublikos įsipareigojimas pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, užtikrinti, kad nacionaliniai teismai, priskirti prie jos teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos garantijas. Taip pat reikia daryti prielaidą, kad šios nacionalinės nuostatos gali trukdyti nacionaliniams teismams, į kuriuos kreiptasi pagal kompetenciją, taikyti ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, ir netaikyti nacionalinių nuostatų, prieštaraujančių šioms Sąjungos teisės nuostatoms, todėl gali pažeisti Sąjungos teisės viršenybės principą.

179 Pažymėtina, jog aplinkybė, kad dėl ieškinio dėl esmės pirmajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymo Lenkijos teismai, kol bus priimtas galutinis sprendimas, gali neturėti galimybes tikrinti, ar teisėjas arba teismas paiso su veiksminga teismine apsauga susijusių garantijų, per šį laikotarpį gali pakenkti šių Lenkijos teismų nepriklausomumui, todėl, remiantis šios nutarties 124 punkte nurodyta jurisprudencija, gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisės sistemai, taigi, ir pagal Sąjungos teisę teisės subjektams suteikiamoms teisėms, taip pat ESS 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms, kuriomis pagrįsta Sąjunga, be kita ko, teisei valstybei.

180 Be to, dėl šių nuostatų teisinio konteksto specifikos juo labiau tikėtina tokios didelės ir nepataisomos žalos atsiradimo grėsmė.

181 Reikia priminti, kad pakeitimo įstatymas yra paskutinis Lenkijos teisminės valdžios darbo organizavimo teisinių reformų, Lenkijos Respublikos vykdytų nuo 2015 m. pabaigos, sekos elementas. Taigi 2017 m. įvykdyta reforma buvo labai ginčijama būtent dėl sisteminių trūkumų, susijusių su Lenkijos teismų nepriklausomumu, visų pirma dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų skyrimo sąlygų, beje, dėl šios reformos Teisingumo Teisme buvo pateikti keli ieškiniai dėl įsipareigojimų neįvykdymo, daugybė prašymų priimti prejudicinį sprendimą, taip pat pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį buvo priimtas 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl aiškaus pavojaus, kad Lenkijos Respublika gali šiurkščiai pažeisti teisinės valstybės principą, nustatymo (COM(2017) 835 *final*).

182 Taigi tokiomis aplinkybėmis, kai kyla didelių abejonių dėl pirmesniame punkte nurodytų teisėkūros reformų nulemtu Lenkijos teismų nepriklausomumo, akivaizdu, kad nacionalinių nuostatų, draudžiančių nacionaliniams teismams tikrinti, ar teisėjas arba teismas laikosi teisėjų nepriklausomumo reikalavimų, taikymas tik padidintų esamas abejones dėl šių teismų nepriklausomumo, paskatintų dar didesnę Lenkijos teisminės valdžios nepriklausomumo įvaizdžio stoką ir dar labiau padidintų teisės subjektų ir kitų valstybių narių nepasitikėjimą Lenkijos Respublikos teismų sistema.

- 183 Lenkijos Respublika teigia, kad nacionalinių teismų įsipareigojimas laikytis Sąjungos teisės viršenybės principo pašalina bet kokią grėsmę, kad dėl ieškinio dėl esmės pirmajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymo bus padaryta didelė ir nepataisoma žala.
- 184 Vis dėlto šiam argumentui negalima pritarti, nes, kaip nurodyta šios nutarties 178 punkte, vertinant skubą reikia daryti prielaidą, kad šios nuostatos gali trukdyti nacionaliniams teismams taikyti ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, ir netaikyti nacionalinių nuostatų, prieštaraujančių šioms Sąjungos teisės nuostatoms, todėl lemiančių tai, kad šie teismai gali pažeisti Sąjungos teisės viršenybės principą.
- 185 Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad dėl nacionalinio teismo įsipareigojimo vadovautis Sąjungos teisės viršenybės principu laikymosi šis teismas gali pažeisti nagrinėjamas nacionalines nuostatas, ir tai gali būti drausminis nusižengimas. Šiuo klausimu pažymėtina, kad pastabose dėl šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių Lenkijos Respublika pripažino, kad, jeigu teisėjas nagrinėja teisėjo paskyrimo teisėtumą, tai gali būti iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytas pažeidimas.
- 186 Taigi, kaip pabrėžė Komisija, vien galimybė, kad nacionaliniams teisėjams gali būti iškeltos drausminės bylos, jeigu jie laikosi įsipareigojimų dėl Sąjungos teisės viršenybės principo, juos atgraso nuo šio principo laikymosi.
- 187 Galiausiai siekdama įrodyti skubos nebuvimą Lenkijos Respublika negali pagrįstai remtis tuo, kad egzistuoja nacionalinių teismų priimtų sprendimų apskundimo sistema, nors ši valstybė narė nenurodo jokių aplinkybių, įrodančių, kad ši sistema suorganizuota taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip aprašytos šios nutarties 181 ir 182 punktuose, ji leistų pašalinti dėl nagrinėjamų nacionalinių nuostatų taikymo galinčios atsirasti didelės ir nepataisomos žalos Sąjungos teisės sistemai grėsmę.
- 188 Atsižvelgiant į pateiktus argumentus reikia nutarti, kad skubos sąlyga įrodyta, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu.

– *Dėl interesų palyginimo*

- 189 Komisija pažymi, kad, jeigu Teisingumo Teismas patvirtintų ieškinio dėl esmės pirmąjį priekaištą, atsisakęs taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytas laikinąsias apsaugos priemones, būtų padaryta didelė ir nepataisoma žala Sąjungos teisės sistemai ir iš Sąjungos teisės sistemos kylančioms teisės subjektų teisėms, o jeigu Teisingumo Teismas nurodytų taikyti tas priemones ir paskui atmestų šį priekaištą, tai lemtų tik laikiną jame nurodytų nuostatų netaikymą.
- 190 Lenkijos Respublika teigia, kad laikinas nagrinėjamų nacionalinių nuostatų netaikymas prieštarautų pagrindiniams principams, be kita ko, įtvirtintiems Lenkijos Respublikos Konstitucijoje, nes toks laikinas netaikymas nereiškia, kad teismai galėtų atšaukti teisėjus kitomis nei tos Konstitucijos 180 straipsnyje nustatytomis sąlygomis. Galiausiai tokio laikino netaikymo sukeltos pasekmės būtų aiškiai žalingos teisingumo interesams.
- 191 Šiuo klausimu reikia priminti, kad atsižvelgdama į Sąjungos teisės viršenybės principo poveikį Lenkijos Respublika negali pagrįstai remtis nei vidaus teisės nuostatų, įskaitant konstitucinio lygmens, ir Teisingumo Teismo nurodytų taikyti laikinųjų apsaugos priemonių, kaip antai ieškinio dėl esmės pirmajame priekaište nurodyto laikino nacionalinių nuostatų netaikymo,

poveikio prieštaravimu, nei žala šios valstybės narės interesams, kurią dėl šio prieštaravimo lemtų tokių priemonių taikymas. Bet kuriuo atveju tokia žala, jeigu būtų įrodyta, nėra viršesnė už bendrąją Sąjungos interesą, susijusį su geru jos teisės sistemos veikimu.

- 192 Šiomis aplinkybėmis darytina išvada, kad esamų interesų palyginimas lemia tai, kad pirmumą reikia suteikti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymui.

Dėl šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos e punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių

– *Dėl „fumus boni juris“*

- 193 Komisija teigia, kad ieškinio dėl esmės antrasis priekaištas, pateiktas dėl nacionalinių nuostatų, kurioms prašoma taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos e punkte nurodytas laikinąsias apsaugos priemonės, iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintis rimto pagrindo, nes šis priekaištas konkrečiai susijęs su tuo, kad pagal šias nuostatas suteikusi nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai išimtinę kompetenciją nagrinėti kaltinimus ir teisės klausimus dėl teismo ar teisėjo nepriklausomumo nebuvimo Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio nuostatas, taip pat pagal SESV 267 straipsnį ir Sąjungos teisės viršenybės principą.
- 194 Komisija teigia, kad pagal tas nacionalines nuostatas nė vienas nacionalinis teismas, išskyrus nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegiją, negali vertinti teisėjo ar teismo nepriklausomumo, kaip tai suprantama pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio pirmos dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio nuostatas, ir pagal SESV 267 straipsnį Teisingumo Teismui pateikti prejudicinio klausimo dėl šių aspektų.
- 195 Komisija primena, jog, be kita ko, iš Sprendimo A. K. matyti, kad kiekvienas nacionalinis teismas, kurio padėtis panaši į prašymus priimti prejudicinį sprendimą sujungtose bylose, kuriose priimtas šis sprendimas, pateikęs teismo padėtį, turi patikrinti, ar atitinkamas teismas yra nepriklausomas, remdamasis to sprendimo 171 punkte išvardytais kriterijais, ir jeigu patikrinus matyti, kad taip nėra, vadovaudamasis Sąjungos teisės viršenybės principu netaikyti nacionalinių nuostatų, prieštaraujančių ESS 19 straipsnio 1 daliai ir Chartijos 47 straipsniui.
- 196 Lenkijos Respublika ginčija tai, kad klausimų dėl teisėjo ar teismo nepriklausomumo nagrinėjimo priskyrimas konkrečiai kolegijai, t. y. nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai, gali būti ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio pažeidimas. Šiuo klausimu ši valstybė narė nurodo, kad toks priskyrimas grindžiamas būtinumu užtikrinti specializaciją šiais esminiais konstitucinio lygmens klausimais ir pašalinti jurisprudencijos skirtumų teismų nepriklausomumo srityje atsiradimo grėsmę.
- 197 Siekiant patikrinti, ar tenkinama *fumus boni juris* sąlyga, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos e punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu, visų pirma reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš šalių argumentų, pateikiant antrąjį priekaištą, be kita ko, keliamas klausimas, ar pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, leidžiama perduoti klausimų dėl teisėjų nepriklausomumo nagrinėjimą specializuotam teismui, ir, jeigu taip, kokios sąlygos turi būti tenkinamos, kad būtų užtikrinta teisės subjektų teisė į

veiksmingą teisminę apsaugą. Tai yra sudėtingas teisės klausimas, dėl kurio negalima iš karto nuspręsti, todėl jis turi būti išsamiai išnagrinėtas, ir to negali padaryti laikinąsias apsaugos priemonės taikantis teisėjas.

- 198 Antra, reikia konstatuoti, kad, kaip nurodė Komisija, o Lenkijos Respublika tam neprieštaravo, pagal ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytas nacionalines nuostatas, pirma, tik nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija turi išimtinę kompetenciją nagrinėti teisėjo ar teismo nepriklausomumo teisinius klausimus, todėl nacionaliniai teismai turi perduoti šiai kolegijai kiekvieną tokio pobūdžio klausimą, kilusį jų nagrinėjamosiose byloje. Antra, šios kolegijos vertinimai dėl teisėjo ar teismo nepriklausomumo nacionaliniams teismams yra privalomi. Trečia, tik ta kolegija turi kompetenciją nagrinėti skundus dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), bendrosios kompetencijos teismų ir administracinių teismų galutinių sprendimų ir nuosprendžių teisėtumo, jeigu galimas neteisėtumas susijęs su sprendimą ar nuosprendį priėmusio teisėjo asmeniniu statusu.
- 199 Atsižvelgiant į šios nutarties 163–168 punktuose nurodytą jurisprudenciją iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti, kad dėl ieškinio dėl esmės pirmajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų, kiek jomis draudžiama kitoms *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) kolegijoms, išskyrus nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegiją, bendrosios kompetencijos teismams ir administraciniams teismams tikrinti, ar teisėjas arba teismas laikosi teismų nepriklausomumo reikalavimų, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimo pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, užtikrinti, kad nacionaliniai teismai, priskirti prie teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus.
- 200 Trečia, kaip priminta šios nutarties 173 punkte, su pačiu Sąjungos teisės pobūdžiu susijusiems reikalavimams prieštarautų bet kuri nacionalinės teisės nuostata arba teisėkūros, administracinė ar teisminė praktika, dėl kurių Sąjungos teisė taptų mažiau veiksminga atsisakius teismui, kuris turi jurisdikciją taikyti šią teisę, suteikti įgaliojimus, kai atliekamas toks taikymas, imtis visų reikalingų priemonių, kad nebūtų taikomos nacionalinės teisės aktų nuostatos, galinčios kliudyti visiškam tiesiogiai taikytinų Sąjungos teisės normų veiksmingumui (2010 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 56 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 201 Teisingumo Teismas patikslino, kad taip būtų, jei, kilus prieštaravimui tarp Sąjungos teisės nuostatos ir vėlesnio nacionalinio įstatymo, tokį neatitikimą būtų įgaliota savo nuožiūra išspręsti kita institucija, o ne teismas, kuriam patikėta užtikrinti Sąjungos teisės taikymą, net jeigu tai sudarytų tik laikiną kliūtį visapusiškam Sąjungos teisės veiksmingumui (2010 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 57 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 202 Galiausiai Teisingumo Teismas taip pat nurodė: jeigu paaiškėja, jog nacionalinio teismo pateikti vertinimai neatitinka Sąjungos teisės, pagal šią teisę reikalaujama, kad kitas nacionalinis teismas, kurį pagal vidaus teisę besąlygiškai saisto šio pirmojo teismo pateiktas Sąjungos teisės išaiškinimas, savo iniciatyva netaikytų vidaus teisės normos, įpareigojančios jį laikytis pirmojo teismo pateikto Sąjungos teisės išaiškinimo, ir kad taip būtų, be kita ko, tuomet, kai dėl tokios nacionaliniam teismui taikomos vidaus teisės normos šiam teismui būtų kliudoma nagrinėjant bylas tinkamai atsižvelgti į tai, kad iš kurio nors Teisingumo Teismo sprendimo išplaukia, jog nacionalinės teisės nuostata turi būti laikoma prieštaraujanti Sąjungos teisei, ir imantis visų šiuo

klausimu reikalaujamų priemonių užtikrinti, kad būtų garantuota Sąjungos teisės viršenybė (2018 m. birželio 7 d. Nutarties *Filippi ir kt.*, C-589/16, EU:C:2018:417, 35 ir 36 punktai, taip pat juose nurodyta jurisprudencija).

- 203 Taigi atsižvelgiant į šios nutarties 200–202 punktuose nurodytą jurisprudenciją iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti ir to, kad dėl ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytų nacionalinės teisės nuostatų ši valstybė narė neįvykdė išipareigojimų, kylančių iš viršenybės principo, įtvirtinto kartu taikomose ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio nuostatose.
- 204 Vadinas, šiame etape nenagrinėjant ieškinio dėl esmės antrajame priekaište šalių pateiktų argumentų pagrįstumo, nes tokią kompetenciją turi tik byla iš esmės nagrinėjantis teismas, reikia nutarti, kad atsižvelgiant į Komisijos nurodytas aplinkybes ir šios nutarties 163–168 ir 200–202 punktuose nurodytą jurisprudenciją šios institucijos dėl šio priekaišto pateikti argumentai iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintys rimto pagrindo, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 79 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 205 Taigi reikia konstatuoti, kad *fumus boni juris* sąlyga tenkinama, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos e punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu, ir nereikia vertinti, ar iš pirmo žvilgsnio pagrįstas argumentas dėl to, kad ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytos nuostatos galimai pažeidžia SESV 267 straipsnį, kaip matyti iš šios nutarties 79 punkte nurodytos jurisprudencijos.

– *Dėl skubos*

- 206 Atsižvelgiant į šios nutarties 116 punkte nurodytą jurisprudenciją, Teisingumo Teismas, vertindamas skubą, turi daryti prielaidą, kad dėl ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų tiek, kiek jomis nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai suteikta išimtinė kompetencija nagrinėti su teisėjo ar teismo nepriklausomumu susijusius klausimus, todėl pagal jas *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), bendrosios kompetencijos teismų ir administracinių teismų teisėjai negali tikrinti, ar teisėjas arba teismas laikosi teisėjų nepriklausomumo reikalavimų, Lenkijos Respublika gali neįvykdyti išipareigojimo pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, užtikrinti, kad nacionaliniai teismai atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus. Taip pat reikia daryti prielaidą, kad tos nuostatos gali trukdyti jurisdikciją turintiems nacionaliniams teismams taikyti ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, ir netaikyti nacionalinių nuostatų, prieštaraujančių šioms Sąjungos teisės nuostatoms, todėl galinčių pažeisti Sąjungos teisės viršenybės principą.
- 207 Pažymėtina, jog aplinkybė, kad dėl ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymo nacionaliniai teismai, išskyrus nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegiją, kol bus priimtas galutinis sprendimas, gali neturėti galimybės nagrinėti su teisėjo ar teismo nepriklausomumu susijusių klausimų, taigi, ir tikrinti, ar šis teisėjas arba teismas laikosi veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimų, per šį laikotarpį gali pakenkti šių Lenkijos teismų nepriklausomumui, todėl, remiantis šios nutarties 124 punkte nurodyta jurisprudencija, gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisės sistemai, taigi, ir pagal Sąjungos teisę teisės subjektams suteikiamoms teisėms, taip pat ESS 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms, kuriomis pagrįsta Sąjunga, be kita ko, teisinei valstybei.
- 208 Be to, dėl šių nuostatų teisinio konteksto specifikos, kaip jis apibūdintas šios nutarties 181 ir 182 punktuose, juo labiau tikėtina tokios didelės ir nepataisomos žalos atsiradimo grėsmė.

- 209 Lenkijos Respublika ginčija tai, kad kyla tokios žalos atsiradimo grėsmė, nes iki galutinio sprendimo paskelbimo kaltinimus, susijusius su teisėjo ar teismo nepriklausomumu, nagrinės nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija, kurios nepriklausomumas nekelia jokių abejonių.
- 210 Vis dėlto reikia atsižvelgti į tai, kad, pirma, kaip drausmės bylų kolegija, nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija įsteigta pagal Aukščiausiojo Teismo įstatymą ir kad, kaip matyti iš Lenkijos Respublikos pastabų, šios kolegijos nariai skiriami vykstant procesui, kuriame, taip pat kaip drausmės bylų kolegijos atveju, dalyvauja NTT. Taigi atsižvelgiant į Sprendime *A. K.* pateiktus išaiškinimus negalima tvirtinti, kad, kaip teigia ši valstybė narė, nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos nepriklausomumas nekelia jokių abejonių.
- 211 Antra, pažymėtina, kad pagal iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 3 dalį prašymų dėl teisėjo paskyrimo teisėtumo konstatavimo ar vertinimo arba dėl jo įgaliojimų vykdyti teismines funkcijas legitimumo nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija nenagrinėja.
- 212 Vadinasi, dėl ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymo iki galutinio sprendimo paskelbimo joks nacionalinis teismas negali nagrinėti šių klausimų, o tai, kaip konstatuota nagrinėjant šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytas laikinąsias apsaugos priemones, gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisės sistemai ir teisės subjektų teisei į veiksmingą teisminę apsaugą.
- 213 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia nutarti, kad skubos sąlyga įrodyta, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos e punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu.

– *Dėl interesų palyginimo*

- 214 Komisija pažymi, kad jeigu atsisakęs taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos e punkte nurodytas laikinąsias apsaugos priemones Teisingumo Teismas patvirtintų ieškinio dėl esmės antrąjį priekaištą, būtų padaryta didelė ir nepataisoma žala Sąjungos teisės sistemai ir iš Sąjungos teisės kylančioms teisės subjektų teisėms, o jeigu Teisingumo Teismas nurodytų taikyti tas priemones ir paskui atmestų šį priekaištą, tai lemtų tik laikiną iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 2 ir 4–6 dalių ir 82 straipsnio 2–5 dalių netaikymą.
- 215 Lenkijos Respublika tvirtina, kad, pirma, ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų laikinas netaikymas nereikštų, kad nacionaliniai teismai galės nagrinėti klausimus, kurie pagal šias nuostatas priskiriami nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai, todėl toks laikinas netaikymas nebūtų naudingas juo siekiamam tikslui. Antra, toks laikinas netaikymas pažeistų teisę į pagal įstatymą įsteigtą teismą ir teisinio saugumo principą, nes nė viena nacionalinė materialinė nuostata nereglamentuotų kompetencijos nagrinėti teisės klausimus, pagal tas nuostatas priskiriamus nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai.
- 216 Šiuo klausimu reikia priminti, kad laikinosios apsaugos priemonės, skirtos nacionalinės nuostatos taikymui sustabdyti, vykdymas reiškia valstybės narės pareigą užtikrinti ankstesnės teisinės padėties, buvusios iki šios nuostatos įsigaliojimo, atkūrimą, taigi ši valstybė narė turi taikyti nuostatomis, kurių taikymas laikinai sustabdytas, panaikintas, pakeistas ar iš dalies pakeistas nuostatas, kol bus priimtas galutinis sprendimas (šiuo klausimu žr. 2018 m. gruodžio 17 d. Nutarties *Komisija / Lenkija, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, 95 ir 107 punktus*).

- 217 Taigi negalima patvirtinti, kad būtų padarytas teisės į pagal įstatymą įsteigtą nepriklausomą ir nešališką teismą ir teisinio saugumo principo pažeidimas, kurį, anot Lenkijos Respublikos, lemtų laikinas ieškinio dėl esmės antrajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų netaikymas, kol bus priimtas galutinis sprendimas.
- 218 Šiomis aplinkybėmis darytina išvada, kad esamų interesų palyginimas lemia tai, kad reikia suteikti pirmumą šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos e punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymui.

Dėl šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių

– *Dėl „fumus boni juris“*

- 219 Komisija teigia, kad matyti, jog ieškinio dėl esmės trečiasis priekaištas, susijęs su nacionalinėmis nuostatomis, kurioms prašoma taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytas laikinąsias apsaugos priemones, iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintis rimto pagrindo, nes šis priekaištas konkrečiai susijęs su tuo, kad priėmusi ir palikusi galioti iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktus, iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1–3 punktus, pagal kuriuos Sąjungos reikalavimų, susijusių su teise į pagal įstatymą įsteigtą nepriklausomą ir nešališką teismą, laikymosi tikrinimas gali būti kvalifikuojamas kaip drausminis nusižengimas, Lenkijos Respublika neįvykdė išipareigojimo užtikrinti teisminės valdžios nepriklausomumą ir teisę į teisminę apsaugą pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su Chartijos 47 straipsniu, taip pat SESV 267 straipsnį.
- 220 Visų pirma, Komisija teigia, kad iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, taip pat iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų drausminių nusižengimų sudėties požymiai, t. y. „veism[ai] ar neveikim[as], kuriais trukdomas ar sunkiai sutrikdomas teisminės valdžios veikimas“ arba „veism[ai], kuriais ginčijamas teisėjo darbo santykių buvimas [ar] faktinis teisėjo paskyrimas“, yra tokie netikslūs, kad šie nusižengimai gali apimti atvejus, kai nacionalinis teismas kontroliuoja, ar teismas laikosi teisėjų nepriklausomumo reikalavimų, kaip tai suprantama pagal ESS 19 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 47 straipsniu. Konkrečiai kalbant, teisėjo padaryta išvada, kad teismo sprendimą priėmusi kolegija ar kita kolegija nesilaikė pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo reikalavimų, kaip tai suprantama pagal šias Sąjungos teisės nuostatas, dėl toje kolegijoje posėdžiaujančio teisėjo paskyrimo į tą kolegiją neteisėtumo gali būti kvalifikuojama kaip „veism[ai], kuriais ginčijamas teisėjo darbo santykių buvimas [ar] faktinis teisėjo paskyrimas“. Tai patvirtina aplinkybė, kad remiantis šiuo pagrindu 2020 m. rugpjūčio 5 d. drausmės byla iškelta *Sąd Apelacyjny Szczecin* (Ščecino apeliacinis teismas, Lenkija) teisėjui pagal iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 3 punktą.
- 221 Taigi remdamasi, be kita ko, teisės principais, nurodytais 2018 m. vasario 27 d. Sprendimo *Associação Sindical dos Juízes Portugueses* (C-64/16, EU:C:2018:117) 32 punkte, taip pat 2020 m. kovo 26 d. Sprendimo *Simpson / Taryba ir HG / Komisija (Peržiūra)* (C-542/18 RX-II ir C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232) 55, 57, 70 ir 71 punktuose, Komisija tvirtina, kad ieškinio dėl esmės trečiajame priekaište nurodytos nacionalinės nuostatos prieštarauja ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai, siejamai su Chartijos 47 straipsniu.

- 222 Be to, šiose nuostatose nurodyti drausminiai nusižengimai siejami su teismo sprendimų turiniu, o tai prieštarauja 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) 67 punktui.
- 223 Antra, Komisija teigia, kad iš dalies pakeisto Aukščiausiojo teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas drausminis pažeidimas grindžiamas netikslia sąvoka, t. y. sąvoka „akivaizd[us] ir šiurkšt[us] teisės normų pažeidim[as]“, nes ji gali būti siejama tiek su teismo sprendimų turiniu, tiek su nacionalinių nuostatų, draudžiančių vykdyti teisminę kontrolę siekiant patikrinti, ar teismas laikosi teisėjų nepriklausomumo reikalavimo, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, pažeidimu.
- 224 Lenkijos Respublika tvirtina, kad drausminė atsakomybė, teisėjams kylanti pagal iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktus, taip pat iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1–3 punktus, neapima atsakomybės už teismo sprendimų turinį, todėl ji negali būti laikoma teisėjų spaudimo ar kišimosi į jų teisminę veiklą priemone.
- 225 Konkrečiai kalbant, pirmiausia, kiek tai susiję su nusižengimu, kuriuo labai apsunkinamas ar padaromas visiškai neįmanomas teisingumo vykdymas, nurodytas iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 2 punkte, Lenkijos Respublika ginčija tai, kad Sprendime *A. K.* aprašytų teismo pareigų vykdymas gali būti siejamas su tokiu nusižengimu, nes, pirma, akivaizdu, kad Teisingumo Teismo sprendimas neturėtų apimti nuostatų, kurių taikymas labai apsunkintų teisingumo vykdymą, ir, antra, tai nėra sprendimas, kuris atsižvelgiant į jo turinį grėstų teisingumo veikimui. Be to, Lenkijos Respublika pažymi, kad tokiam nusižengimui skiriamas labai didelis dėmesys nacionalinėse teisės sistemose ir jis numatytas kitų valstybių narių konstitucinėse normose, susijusiose su teismine valdžia. Konkrečiai kalbant, Komisijos ginčijamos nuostatos kildinamos iš Prancūzijos teisės, kurios Komisija neginčija.
- 226 Antra, kiek tai susiję su nusižengimu, kuriuo ginčijami teisėjo darbo santykių buvimas ar teisėjo faktinis paskyrimas, nurodytu iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 3 punkte, Lenkijos Respublika pakartoja argumentus, pateiktus šios nutarties 158 ir 159 punktuose nagrinėjant šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos d punkte nurodytas laikinas apsaugos priemones. Visų pirma Lenkijos Respublika, kuri neginčija Komisijos teiginio, kad iškelta drausmės byla *Sąd Apelacyjny Szczecin* (Ščecino apeliacinis teismas) teisėjui, vis dėlto pabrėžia, kad draudimas vertinti teisėjo paskyrimo teisėtumą, atsižvelgiant į Lenkijos teisėjų skyrimo konstitucinį modelį, yra teisės normos, apibrėžiančios drausminį pažeidimą, turinio patikslinimas ir jis yra visiškai pateisinamas bei tinkamas.
- 227 Trečia, galiausiai, kiek tai susiję su akivaizdžiu ir šiurkščiu teisės normų pažeidimu, nurodytu iš dalies pakeisto Aukščiausiojo teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1 punkte, Lenkijos Respublika tvirtina, kad šis pažeidimas tikrai negali būti prilygintas drausminei atsakomybei už teismo sprendimo turinį ar įprastas klaidas, kurias teisėjas gali padaryti priimdamas teismo sprendimą. Kaip pabrėžta *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) jurisprudencijoje, tas pažeidimas susijęs su išimtiniais teisės normų pažeidimo atvejais, t. y. kai pažeidimas akivaizdus ir šiurkštus ir tai pateisina jį padariusio asmens baudimą.

- 228 Siekiant patikrinti, ar tenkinama *fumus boni juris* sąlyga, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu, visų pirma reikia priminti, kad, kaip matyti iš šios nutarties 171 ir 199 punktų, nacionalinės nuostatos, pagal kurias aiškinti ir taikyti Sąjungos teisę turintiems nacionaliniams teismams draudžiama tikrinti, ar teisėjas arba teismas laikosi veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimų ir, be kita ko, ar teisėjo arba teismo paskyrimo procesas teisėtas, iš pirmo žvilgsnio prieštarauja ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai, siejamai su Chartijos 47 straipsniu.
- 229 Taigi reikia konstatuoti, kad nacionalinės nuostatos, pagal kurias nacionaliniams teisėjams gali būti iškeltos drausminės bylos už tai, kad jie atliko tokį patikrinimą, iš pirmo žvilgsnio taip pat prieštarauja ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai ir Chartijos 47 straipsniui.
- 230 Antra, reikia priminti, kad, kaip matyti iš šios nutarties 87 punkte nurodytos jurisprudencijos, be kita ko, ESS 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytu nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimu įpareigojama vengti bet kokio pavojaus, kad tokia drausminė atsakomybės tvarka bus naudojama prieš asmenis, kurių užduotis priimti teismo sprendimus, kaip politinė teismo sprendimų turinio kontrolės sistema.
- 231 Šiuo tikslu labai svarbu, kad būtų numatytos taisyklės, kurios pakankamai aiškiai ir tiksliai apibrėžtų elgesį, dėl kurio gali kilti teisėjų asmeninė atsakomybė, tam, kad būtų užtikrintas jų veiklai būdingas nepriklausomumas ir išvengta pavojaus, kad jiems būtų taikoma drausminė atsakomybė vien dėl jų priimto sprendimo (pagal analogiją žr. 2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul Judecătorilor Din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 234 punktą).
- 232 Šiuo atveju iš karto matyti, kad, kaip tvirtino Komisija, iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų ir iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų turinys yra toks abstraktus ir netikslus, kad iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti tikimybės, kad teisėjams gali būti taikoma drausminė atsakomybė vien dėl to, kad jie tikrino, ar teisėjas arba teismo sprendimą priėmusi kolegija laikėsi teisėjų nepriklausomumo reikalavimo, ir, be kita ko, konstatavo teisėjo skyrimo proceso neteisėtumą.
- 233 Tas pats pasakytina ir dėl iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1 punkto. Iš tikrųjų dėl formulotės „akivaizd[us] ir šiurkšt[us] teisės normų pažeidim[as]“ abstraktumo ir netikslumo iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti prielaidos, kad teisėjui gali būti taikoma atsakomybė už tariamai „klaidingą“ jo sprendimų turinį ar už tai, kad jis pažeidė nacionalines nuostatas, pagal kurias nacionaliniams teismams draudžiama tikrinti, ar teismas arba sprendimą priėmusi teisėjų kolegija laikėsi teisėjų nepriklausomumo reikalavimo.
- 234 Taigi atsižvelgiant į ieškinio dėl esmės trečiajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų formulotę iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti, kad pagal šias nuostatas ne tik nacionaliniams teismams draudžiama tikrinti, ar teisėjas arba teismas laikėsi veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimų, bet ir leidžiama drausminė atsakomybės tvarką naudoti kaip politinę teismo sprendimų turinio kontrolės sistemą, todėl jos prieštarauja ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai, siejamai su Chartijos 47 straipsniu.

- 235 Juo labiau taip vertinti reikia iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 3 punktą, nes, kaip matyti iš šios nutarties 220 ir 226 punktuose pateiktų šalių argumentų, teisėjo paskyrimo neteisėtumo konstatavimas gali būti kvalifikuojamas kaip šiose nuostatose nurodytas nusižengimas.
- 236 Be to, aplinkybė, kad nagrinėjant teisėjų drausmines bylas priimtus sprendimus kontroliuoja institucija, t. y. drausmės bylų kolegija, kurios nepriklausomumo nebuvimo iš pirmo žvilgsnio negalima atmesti, kaip konstatuota šios nutarties 97 punkte, sustiprina šios nutarties 234 punkte pateiktą vertinimą. Tai pasakytina ir dėl Komisijos pabrėžtos aplinkybės, kad pakeitimo įstatymas, kuriuo įtraukti nagrinėjamos nacionalinės nuostatose nurodyti drausminiai nusižengimai, priimtas praėjus mėnesiui po to, kai Teisingumo Teismas priėmė Sprendimą A. K. ir prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikė šios kolegijos nepriklausomumo vertinimo kriterijus, kuriais remdamiesi nacionaliniai teismai galėjo vertinti teisėjo arba teismo, kompetentingų priimti sprendimus jiems pateiktose nagrinėti bylose, nepriklausomumą.
- 237 Be to, kiek tai susiję su Lenkijos Respublikos nurodyta *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teismų praktika dėl Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalyje nurodyto „akivaizd[aus] ir šiurkšt[aus] teisės normų pažeidim[o]“ sudėties požymių, pakanka konstatuoti, kad ši teismų praktika suformuota anksčiau nei 2017 m., kai buvo įsteigta drausmės bylų kolegija, ir juo labiau nei 2019 m., kai pakeitimo įstatymu buvo įtvirtintos nacionalinės nuostatos, nurodytos, be kita ko, dviejuose pirmuosiuose ieškinio dėl esmės priekaištuose. Todėl ta teismų praktika nepaneigia šios nutarties 234 punkte pateikto vertinimo.
- 238 Galiausiai, kaip pažymėta šios nutarties 111 punkte, Lenkijos Respublika negali naudingai remtis tariamu panašiu į šias nuostatas taisyklių buvimu kitose valstybėse narėse, siekdama įrodyti, kad šiuo atveju *fumus boni juris* sąlyga netenkinama.
- 239 Vadinas, šiame etape nesprendžiant dėl šalių pateiktų argumentų dėl ieškinio dėl esmės trečiojo priekaišto pagrįstumo, nes tai yra tik byla iš esmės nagrinėjančio teismo kompetencija, atsižvelgiant į Komisijos nurodytas aplinkybes ir šios nutarties 163–168, 230 ir 231 punktuose nurodytą jurisprudenciją, reikia nutarti, kad šios institucijos pateikti argumentai dėl šio priekaišto iš pirmo žvilgsnio neatrodo neturintys rimto pagrindo, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 79 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 240 Taigi reikia konstatuoti, kad *fumus boni juris* sąlyga tenkinama, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu.

– *Dėl skubos*

- 241 Atsižvelgiant į šios nutarties 116 punkte nurodytą jurisprudenciją, vertindamas skubą Teisingumo Teismas turi daryti prielaidą, kad dėl ieškinio dėl esmės trečiajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų, pirma, nacionaliniai teismai gali neturėti galimybės tikrinti, ar teisėjas arba teismas laikosi veiksmingos teisminės gynybos reikalavimų, ir, antra, gali būti leidžiama drausminės atsakomybės tvarką naudoti kaip politinę teismo sprendimų turinio kontrolės sistemą, todėl jos gali prieštarauti ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai, siejamai su Chartijos 47 straipsniu.

- 242 Kaip tvirtino Komisija, aplinkybė, kad dėl ieškinio dėl esmės trečiajame priekaište nurodytų nacionalinių nuostatų taikymo, pirma, nacionaliniai teismai, kol bus priimtas galutinis sprendimas, gali neturėti galimybės tikrinti, ar teisėjas arba teismas laikosi veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimų, ir, antra, kol bus priimtas tas sprendimas, drausminės atsakomybės tvarka gali būti naudojama kaip politinė teismo sprendimų turinio kontrolės sistema, per šį laikotarpį gali pakenkti Lenkijos teismų nepriklausomumui, todėl, remiantis šios nutarties 124 punkte nurodyta jurisprudencija, gali lemti didelę ir nepataisomą žalą Sąjungos teisės sistemai, taigi, ir pagal Sąjungos teisę teisės subjektams suteikiamoms teisėms, taip pat ESS 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms, kuriomis pagrįsta Sąjunga, be kita ko, teisinei valstybei.
- 243 Lenkijos Respublika ginčija skubos buvimą, remdamasi tuo, kad priėmus 2020 m. balandžio 8 d. Nutartį *Komisija / Lenkija* (C-791/19 R, EU:C:2020:277) buvo sustabdyta drausmės bylų kolegijos veikla, kiek tai susiję su teisėjų drausmės bylomis. Anot šios valstybės narės, dėl tokio sustabdymo, truksiančio, kol bus priimtas sprendimas dėl esmės byloje C-791/19, drausmės bylų kolegija apskritai netaikys Komisijos ginčijamų nuostatų, todėl laikinas jų netaikymas nesusijęs su skuba, taigi jis nepadėtų išvengti žalos, kad ir kokia ji būtų.
- 244 Šiuo atžvilgiu, nors iš tikrųjų drausmės bylų kolegijos veiklos sustabdymas sušvelnina didelės ir nepataisomos žalos atsiradimo grėsmę dėl nagrinėjamų nacionalinių nuostatų taikymo, vis dėlto jis nepašalina tokios grėsmės.
- 245 Kaip pažymėjo Komisija, vien galimybė, kad Lenkijos teisėjams prireikus gali būti iškeltos drausmės bylos už tai, kad jie tikrino, ar teisėjas arba teismas laikosi veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimų, gali paveikti jų nepriklausomumą, nepaisant to, kokia teisminė institucija nagrinėja drausmės bylą.
- 246 Be to, vien tai, kad egzistuoja nacionalinės nuostatos, pagal kurias leidžiama naudoti drausminės atsakomybės tvarką kaip politinę teismo sprendimų turinio kontrolės sistemą, teisės subjektams ir kitoms valstybėms narėms gali sukelti abejonių dėl nacionalinių teismų nepriklausomumo, o tai yra didelės ir nepataisomos žalos grėsmė.
- 247 Galiausiai, kiek tai susiję būtent su iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lenkijos Respublika tvirtina, kad prašymas laikinai netaikyti šios nuostatos pavėluotas ir visiškai nesuprantamas. Šiomis aplinkybėmis ši valstybė narė teigia, kad, pirma, Komisija visiškai nepagrindė nuostatos, susijusios su sena Lenkijos konstitucine tradicija, laikino netaikymo; antra, aplinkybė, jog Komisija ieškinyje dėl įsipareigojimų neįvykdymo byloje C-791/19 ginčijo analogišką iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio nuostatą, bet neprašė jos laikinai netaikyti, įrodo, kad ši institucija iš tikrųjų nemato jokios žalos atsiradimo grėsmės dėl iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1 punkto taikymo.
- 248 Vis dėlto, pirma, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, Komisija nurodė priežastis, dėl kurių mano, kad visos ieškinio dėl esmės trečiajame priekaište nurodytos nuostatos turi būti laikinai netaikomos. Antra, kaip nurodyta šios nutarties 138 ir 237 punktuose, pakeitimo įstatymu įtrauktos kelios nuostatos, kaip antai nurodytos dviejuose pirmuosiuose ieškinio dėl esmės priekaištuose, galinčios paveikti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto pažeidimo apimtį, todėl tai yra naujos aplinkybės, palyginti su tomis, kurios egzistavo prieš priimant tą pakeitimo įstatymą, kiek tai susiję su skubos vertinimu.

249 Atsižvelgiant į pateiktus argumentus reikia nutarti, kad skubos sąlyga įrodyta, kiek tai susiję su šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymu.

– *Dėl interesų palyginimo*

250 Komisija pažymi, kad jeigu atsisakęs taikyti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytas laikinąsias apsaugos priemones Teisingumo Teismas patvirtintų ieškinio dėl esmės trečiąjį priekaištą, būtų padaryta didelė ir nepataisoma žala Sąjungos teisės sistemai ir iš Sąjungos teisės kylančioms teisės subjektų teisėms, be kita ko, jų pagrindinei teisei į veiksmingą teisminę apsaugą pagal įstatymą įsteigtame nepriklausomame ir nešališkame teisme.

251 Vis dėlto, jeigu Teisingumo Teismas nurodytų taikyti tas priemones ir paskui atmestų šį priekaištą, tai lemtų tik iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų įstatymo 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų, taip pat iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1–3 punktų laikiną netaikymą, taigi, ir laikiną galimybės nebuvimą pagal šias nuostatas kvalifikuoti kaip nusižengimą tai, kad vykdydamas teisminę veiklą teisėjas tikrino, ar laikytasi Sąjungos teisės reikalavimų, susijusių su pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu ir nešališku teismu, kaip tai suprantama pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ir Chartijos 47 straipsnį.

252 Lenkijos Respublika, be kita ko, tvirtina, kad ieškinio dėl esmės trečiajame priekaište nurodytų nuostatų laikinas netaikymas, kol bus priimtas galutinis sprendimas, lemtų tai, kad visą šį laikotarpį baustini veiksmai, dėl kurių juos atlikusiems asmenims neabejotinai turėtų kiti drausminė atsakomybė, priešingai, būtų leidžiami. Taigi *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjai galėtų, be kita ko, nurodyti ankstesnę teismo dokumentų datą, nuslėpti byloms nagrinėti svarbius dokumentus, skirti įstatyme nenumatytais bausmės ar pakeisti sprendimus pagal nenumatytą procesinę tvarką, gal net priimti pagal šią procesinę tvarką nenumatytus sprendimus. Todėl laikinas nagrinėjamų nacionalinių nuostatų netaikymas lemtų žalą Lenkijos Respublikos interesams.

253 Vis dėlto šiuo klausimu pakanka priminti, kad, kaip matyti iš šios nutarties 216 punkto, ieškinio dėl esmės trečiajame priekaište nurodytų nuostatų laikinas netaikymas reiškia, kad Lenkijos Respublika, kol bus priimtas galutinis sprendimas, turi taikyti šiame priekaište nurodytomis nacionalinėmis nuostatomis panaikintas, pakeistas ar iš dalies pakeistas nuostatas. Taigi šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymas nepadarys šios valstybės narės nurodytos žalos.

254 Šiomis aplinkybėmis reikia nutarti, kad esamų interesų palyginimas lemia tai, kad pirmumą reikia suteikti šios nutarties 38 punkto pirmos įtraukos c punkte nurodytų laikinųjų apsaugos priemonių taikymui.

255 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia tenkinti šios nutarties 1 punkte nurodytą Komisijos laikinųjų apsaugos priemonių prašymą.

Remdamasi šiais motyvais, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja nutaria:

1. Įpareigoti Lenkijos Respubliką nedelsiant laikotarpiui iki sprendimo, kuriuo bus užbaigtas procesas byloje C-204/21, paskelbimo:

- a) pirma, laikinai netaikyti 2017 m. gruodžio 8 d. *Ustawa o Sądzie Najwyższym* (Aukščiausiojo Teismo įstatymas), iš dalies pakeisto 2019 m. gruodžio 20 d. *Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, Aukščiausiojo Teismo įstatymas ir kai kurie kiti įstatymai), 27 straipsnio 1 dalies 1a punkto nuostatų, pagal kurias *Sąd Najwyższy* (Aukščiausias Teismas, Lenkija) *Izba Dyscyplinarna* (drausmės bylų kolegija) turi kompetenciją kaip pirmoji ir kaip apeliacinė instancija nagrinėti prašymus leisti iškelti baudžiamąją bylą teisėjams ar teisėjams stažuotojams, juos suimti, laikinai sulaikyti ar pristatyti į teismą, ir, antra, nustatyti, kad laikinai nesukelia pasekmių drausmės bylų kolegijos pagal šį straipsnį jau priimti sprendimai leisti teisėjui taikyti baudžiamąją atsakomybę ar jį suimti, ir neperduoti tame straipsnyje nurodytų bylų teismui, kuris neatitinka nepriklausomumo reikalavimų, nustatytų, be kita ko, 2019 m. lapkričio 19 d. Sprendime *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)* (C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982);
- b) laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų nuostatų, pagal kurias *Sąd Najwyższy* (Aukščiausias Teismas) *Izba Dyscyplinarna* (drausmės bylų kolegija) turi kompetenciją priimti sprendimus bylose dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausias Teismas) teisėjo statuso ir pareigų vykdymo, be kita ko, darbo teisės ir socialinio draudimo bei šių teisėjų išleidimo į pensiją bylose, ir šių bylų neperduoti teismui, kuris neatitinka nepriklausomumo reikalavimų, nustatytų, be kita ko, 2019 m. lapkričio 19 d. Sprendime *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)* (C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982);
- c) laikinai netaikyti 2001 m. liepos 27 d. *Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas), iš dalies pakeisto Įstatymu, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, Aukščiausiojo Teismo įstatymas ir kai kurie kiti įstatymai, 107 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų, taip pat iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 1–3 punktų nuostatų, pagal kurias teisėjams galima taikyti drausminę atsakomybę už tai, kad jie nagrinėjo, ar laikomasi pagal įstatymą įsteigto nepriklausomo ir nešališko teismo reikalavimų, kaip tai suprantama pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio 1 dalies ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio nuostatas;
- d) laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymo 42a straipsnio 1 ir 2 dalių, taip pat 55 straipsnio 4 dalies, iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 3 dalies ir 29 straipsnio 2 ir 3 dalių, 2002 m. liepos 25 d. *Ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (Administracinių teismų įstatymas), iš dalies pakeisto Įstatymu, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, Aukščiausiojo Teismo įstatymas ir kai kurie kiti įstatymai, 5 straipsnio 1a ir 1b dalių ir Įstatymo, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, Aukščiausiojo Teismo įstatymas ir kai kurie kiti įstatymai, 8 straipsnio nuostatų tiek, kiek pagal jas nacionaliniams teismams draudžiama tikrinti, ar laikomasi Europos Sąjungos reikalavimų, susijusių su pagal įstatymą įsteigtu nepriklausomu ir nešališku teismu, kaip tai suprantama pagal kartu taikomas ESS 19 straipsnio 1 dalies ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio nuostatas;

- e) laikinai netaikyti iš dalies pakeisto Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 2 ir 4–6 dalių bei 82 straipsnio 2–5 dalių ir Įstatymo, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, Aukščiausiojo Teismo įstatymas ir kai kurie kiti įstatymai, 10 straipsnio nuostatų, pagal kurias *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Nowszego* (nepaprastosios kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija) suteikta išimtinė kompetencija nagrinėti kaltinimus dėl teisėjo ar teismo nepriklausomumo nebuvimo; ir
- f) ne vėliau kaip po vieno mėnesio nuo Teisingumo Teismo nutarties taikyti prašomas laikinąsias apsaugos priemones įteikimo pranešti Europos Komisijai apie visas priemones, kurių imtasi siekiant visiškai įvykdyti šią nutartį.

2. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.

Parašai.